

تاک ری عمر را مانع ز فانیست	بکدر و بخت و دایره دوار ما	از غبار دل ترا و عکس دوت	بیکصد آینه از زنگار ما
از فیض سبک کبریا اختیار ما	بهلوتند بدین دریا کت ما	ترا رنگت خواب گل سبز ما	ز بابل بوغی نیست بانس بر ما
ما خشم سیر کرده دهقان شعله ایم	آفت جو برقی بچندار گشت ما	قدیم نشانیست دوست ما	بجای ناصیه و دهنش ما کبوتر ما
باین نفس بدار که الهی بودیم	ناگاه بر دل تو غامد غبار ما	بیکه انگشت غم دل رنج خشم ز ما	خیمه سان آینه جوش ز ما
مردم کرده از فکر وستی کد نسیم	نبار دل می نشیند غبار ما	ای دل تکار که جوش تیغ بیداریم	بمنه نیست که ظاهر شود جود ما
از جوی تیغ کلین مآب میخورد	رو بر سر بریده کل از شاخار ما	بیک نیم کداری بر ما که	کمر از کبریا کداری ما
دست نهدی اگر بر سر نه گوشت	بانه شکسته خواصی ما	گشت نزدیک در باهر کرداب و	بیکه عید بخود از غیرت چشم ز ما
از فیض مهر تا از افات انیم	کرمی بود و جود حق صبر ما	بود و دیر ما بر ما سر ما	شد کلاه نمایی سدل دیر ما
خوابیده کرده خون جگر خوش آرزو	و کبر نایب دل ما بکار ما	تو کرد و دل می که جگر کرد	سه و خوش بیدار و بکار ما
در و دل داده بود و لب بکار نشد	آفر دل کدانه آمد بکار ما	ما جنبی بخود اگر بار بر سر ما	که خبر سید در دل غلبه در ما
ما انیم کوی نو با می شکسته کرد	آفرینش شکستی آمد بکار ما	احیث بر و در از انگ بد ما	نمی شود از می جولا در ما
هم عالمیم با کل رخسار نایب	بیک بر و در میان خوان بهار ما	شد خیمه فیض از رخ او چشم ز ما	کمر سته توان لب ز ما
جسبیده اند چون گل غنچه	انزله شده تو خوان بهار ما	ما را بر غم از کشته ایام که بان	افساد کا از تیغ حوادث ما
خوش نیست در میان و کل و کنگ	بکشت سیر سر بخوان بهار ما	در جود اول همه از بای قیادیم	ما آفرین با و جود ما
در و دل و جگر کار دل طبع نیست	و ایم یک فرا بود بر ما	نشان یافتی ناله کس از جوشش	تا بد که جوشش بر ما
چون ساید که فساد و جود او	ز افق و کبریا و نود غبار ما	با آنکه در انگ جگر کشته بود	چون برده در می کرد فساد از نظر ما
ما گرفتار بر غیر ز ناله و کار ما	بجهت میل بود از غنچه گلزار ما		
ما بران کعبه در کوی محبت عالمیم	منجس ششم کد افکار و کار ما		

تجلی خورشید
جای ناله و دهنش

بیکصد آینه
جوش ز ما

کمر از کبریا
کداری ما

سه و خوش
بیدار و بکار ما

کدانه آمد
بکار ما

کداری ما

کداری ما

با خاک یک چشم زدن گشت لب	چون قطره اشک از کف دانه زلفها	بیک سیراب زنده کاشته دایم	همه در باد چو کوه از نفس مضربا
با خشم شمع بل طبع غبور	ما را خاک که در برابر سرور	ببال شکن بر دسیر ما	بود در دهن رنگ کبر سر ما
میزوت از لب خوش نیک	لب لببت معنی حرف ضرور	بیم نور بخون ما توام است	دو مغز بادام رخسیر ما
روشن بود چو غزل از دانه گشته	بروانه حال خوش معشوق	ز دانه مان خون لبیل چکه	ز موج ملک آب شسیر ما
		چو چشمه نایب از خود خواب	فوان کرد از سر نغمه سر ما
دوری که نفس زلف از آب گشته	چون مو بر لب حلقه در سر نه بر ما		
در باکی بر لب آلوده درین	حالت که در غوغا بر روی نغمه		
ماست دایم و گشتی در سیر ما	کروتن بر لب حلقه زنجیر ما	دریم باید این قارون بر سر	چو شمشاد محبت نسیم سر ما
نوا با چای نیمه بار یک بسته	بیکس بر فن تبار از سیر ما	کروتن سرگرد و دیده خوش از ما	سر گرد بر وجود و در غلغل آواز ما
دل به غم غمزه از نفس نباید برین	خشم در بر دهنش سر سیر ما	ما چو این ناله از خوشش رسول کردیم	سایه انگش کینه زار نغمه آواز ما
تو دانه از زلف ستایه خوش بودیم	بیکس بر لب حلقه زنجیر ما	از نظر لب زوینا شد ما کاتب	صد خود را دید و در بونش خشم ما
در نفسی حلقه بر لب گمان مشهور	آه بیک در کوه سینه و لکیر ما	غنی بهمان کینه بخوابد مردم از ما	بلند از خون بوی گل نایت بلند آواز ما
نوا لب آب شمشاد نغمه شسته ایم	میتوان کردن کرد و سر نغمه ما	بیکه نشسته بر خوش ناله در دله ما	موسی بیک نشسته و در غلغل آواز ما
چون توان چنین که زلفش گشت کبر	بسیان در بر سر دانه و زنجیر ما	از سر عالم که نشسته است قطع نظر	خشمش زوکان ما نیت بر دواز ما
چون صدقهای بر لب کله کله وجود	برک بونده نماند زنجیر ما	بیکه نشسته بر خوش ناله در دله ما	موسی بیک نشسته و در غلغل آواز ما
قطع بهد از دانه کبر و دیم	بیکس بر لب حلقه زنجیر ما	چو رخ نمود که بخت طبع یا از ما	چو کرده ایم که گشت زوکار از ما
بیکه نشسته بر زلفش نماند	تجو زوینا تهنیت زنجیر ما	ز لب لب لب لب لب لب لب لب لب	بیکس بر لب حلقه زنجیر ما
بیکه نشسته بر زلفش نماند	تجو زوینا تهنیت زنجیر ما	چو رخ نمود که بخت طبع یا از ما	چو کرده ایم که گشت زوکار از ما
بیکه نشسته بر زلفش نماند	تجو زوینا تهنیت زنجیر ما	چو رخ نمود که بخت طبع یا از ما	چو کرده ایم که گشت زوکار از ما

از یکد بر وزن سخت عیان نفس	نه زنده و بوار نکات نفس	روشن شد از نور و طبع غنیمت	میوز و از غنیمت عیسای سیر
از یکد نو بر آید و لب کشودم	سده مانده نفس باز پس	باز رفت و جود آن که اندر سبب	خون بیکد زنده و کلهای مانع
از یکد نو شد جن جن خزانک	بر سخا که نه نه غنیمت پس	سامی سیده یار کبان و بد بود	استیسان باشد موی مانع
بر سببه مانده دل با کر است	بانده که خاطر محمل جرم	سرها بانده ز می و قالی مانع	روشن بود و برق غلیج مانع
بکار و در پس با ده دل در شک آه	جوش زنده با قوت بر آید نفس	ممنون نکد موی جان کانی	از آب می خوش بود و سبب مانع
سده و با بر و ز نور کی گشت	و نه آینه بر و دمس	قطع نظر زهری غل کرده ایم	جنمی سیده کرده و سبب مانع
		روزی که چشم باز شود و هم جهان	از خون با ده بود و لب مانع
رفت همچون نرواز بر غنیمت	بنت جان کمان غنیمت مانع	در غن هرگز از دل آه سر نرود	آینه ایم و دود و نرود مانع
اگر نیکو بینی مار از دوش	آفر سیده با ده و با دوش	بن دایع میرا که نهادی بر علم	ترسم دل تو نیز سوز و مانع
بر اوج اعتبار ملک که رساند	چون آفتاب و دوش	دار و خیال سبب زلفت مانع	میوز و از غنیمت عیسای سیر
برق جلال عین حال است پس	دایع ملک چشم غنیمت پس	پوشیده است همچو کمر و مانع	از می نمی جود لعل کرد و مانع
عالم نام خواب خیال است پس	خویشمال عید شایسته پس	نهان شود در صحن است و مانع	در غن غنیمت که از می و مانع
ما را نام الفت است پس	هر عطف است چشم غنیمت پس	مکد تجرد و غنیمت پس	کو با ز غنیمت واده و طبع
شایسته چشم نوی و بر سر	دور به که در غن سال است پس	از یکد چشم غنیمت پس	در غن تر و آینه یون و مانع
چشمی ز نور و ز عالم بدو چشم	خیزد و به سر حال است پس	مالیده ایم یکد بر و نور و مانع	بر و غنیمت و نور و مانع
ما طقس می پرست غنیمت پس	خون جگر و غنیمت پس		
مید و دست کلو و غنیمت پس	لب و غنیمت پس	نهان بود و غنیمت پس	پیدا نکد غنیمت پس
نمود و کلو و غنیمت پس	بانه غنیمت پس	عاشق و غنیمت پس	باز روی مانده کسر و مانع
		کر و غنیمت پس	آینه غنیمت پس
		از غن و غنیمت پس	در قطع غنیمت پس

باز بر و ز غنیمت مانع
 چنان و غنیمت مانع
 کلو و غنیمت مانع
 این بود و غنیمت مانع
 غنیمت مانع
 غنیمت مانع
 غنیمت مانع
 غنیمت مانع

ما زنده درین غمت و دایه ایم	چون شمع آب بخورد از خود نبال
فرع و سبب را محرم نداد خال	است سبب را که دهنده خال
بنت در ملک ری روی در بکری	وای اگر کسی که فداست در دل
هر جای در یک کعبه که دجلو	بجز حرم که نبود نامه اعمال
کرده بار نیست بنیان پیش و دوش	بست و دود آه مظلومی هم نبال
نیت خجسته خواطرش حاصل	کره از شمع چسبیده بود دل
یک جلوه کرد که کردیم قاشق	روشن تر از آینه است دل
صفای حسن بیان تیر و دزدل	باب آینه کوی شسته نعل
ندیم خاک لبش خیال عارض او	سرداگر کل خورشید و در ابرو
جوهر فیه غار تیار و در دست	هر سال اگر در غلظت بدل
ای خصله حال نو بود ای دل	آینه کسبوی نو سودای دل
ز دوج خیال غم لغت بخاطر	شدت سیه غیر درای دل
بال و پر و دران کرد و در چشم	در شب چشمت نمانی دل
نور و ما همچو بنده ایم ترا	بود ترافت تکل ستر
آفریننده دور نام	چون شمع تا خام نرود نام
هر که در این فتنه لوح خاطر	اوج دولت طاق نیست در ابرام
دختر و اگر دلی نداشت از کد	چون زلفه غار بود و نایم
آتش نیم گرم زنده ایم	هر بن باد همچو شمع زنده ایم
هر چند همچو ذره بقدر حاد نیم	از نور آفتاب نیم زنده ایم
روشن شود چنان دل از کد	چون شمعهای شمع نیم زنده ایم
از خشم اتحام نبری توان شب	ز خشم هر یک سوده ایم
بهم از آن بختیم کسی دنیا بدیم	آینه را چه جویم که نمود ایم

باز به خود نیت
چون شمع در آب
بست و دود آه
دختر و اگر دلی
چون شمعهای
باز به خود نیت
چون شمع در آب
بست و دود آه
دختر و اگر دلی
چون شمعهای
باز به خود نیت
چون شمع در آب
بست و دود آه
دختر و اگر دلی
چون شمعهای

که چشم نامم رنگ کن دارد اینچ	چون سیمه دانه خود خاک خودم	که از لب فراق تو کاسیده ام	که چون گمان ز روی تو کاسیده ام
نخوت چو صبح خانه ما ز خودم	آینه خانه دل پاک خودم	ما زنده ام و صورت تو بجز اینم	هر که که بر رخ تو کاسیده ام
بیاوید منم غنا خود بدو را	هر که که منم غنا خود بدو را	هر که که منم غنا خود بدو را	هر که که منم غنا خود بدو را
در پیش آن گمان برق فایم	دو دوا که در منم غنا خود بدو را	هر که که منم غنا خود بدو را	هر که که منم غنا خود بدو را
کایه سستی از نفس نیند درست	در طین زرد گامای بر کاریم	و نفس از لعل نون در کس	همچو باد صفتش در عکس خواهم
بجو جو دی از جو دما و کالک	سایه افتاده از تصویر و پویریم	چون جانیکه لایق بودیم	از هوا داران با بر جای اینیم
در نظر کاریم بکاریم و کاریم	همچو کمر زبانی بر جانیم	چون جانیکه سستی سیم	دیدار در عین هدایتی خواهم
بجس اول منور و بدر و کمر	در هوا و آتش چشم بکاریم	بیکه نیکوستان بود و بود	در خط آن نفس نفس بر اینیم
کراغ بر در جهان چون نفس دوارم	از برای رست اینجاست و کاریم	منبر ویدر گمان دل کوه کاریم	لذت دیدار از آینه می یاریم
بایمه سنجید بگذر و خنداریم	چون زار روی و با خط بکاریم	نقد جان صرف غایت سیم	با وجود سستی سیم
با شکام بل سر بر سر سیم	چون کان حلقه بر خود زوری	گفت چو کان بر زلفم را کند	گفتش که کرد با بند سیم
گفتگوی اهل تربت غیر از کشت	همچو صورتی چینی یکت داریم	نیست باری در جهان کین را برود	نیت ختم نذر ز کلاما برودیم
حاصل نه بود و سیر و کرا	طالع کریمه چون آیداریم	یا و بای که با چشم نابودیم	هم خیال و چشم غیر و چشم نابودیم
بیکه دهن و دهن و دهن و دهن	زنده رودی هر طرف چشم نابودیم	سستی کین به نام سیم از طرب نهاد	چون دهن و دهن و دهن و دهن
هر دو ان ره از دهن و دهن	قوت نفس ز دهن و دهن	دور و دهن و دهن و دهن	دور و دهن و دهن و دهن
کفر ما هر روز کرد و یک کرد	تا نهال قند و زار و دهن	بودی مثل عجب قند و دهن	در سیم ز دهن و دهن
لانه داری منم غنا خود بدو را	دو غنای که از نونیمان و دهن	بود که ما در عالم سستی	بیکه چون دهن و دهن

سبکت ما را ز روی تنی دریا بناید ۵ قطره آب که در دل گل کز ابریم ما	در بنای دوستی کزین عالم غایبم ۵ بسته شکر آب می کشد در ابریم ما	کاروان عمرت ز دیده ما نماند ۵ بالشی از خواست بگریز ابریم ما	مخفای کس تو آینه ز نادیده ابریم ۵ رو بقدی از شیشه گری طبع ابریم ما	کوهرشوار جا از لب و اگر دن بست ۵ این نصیحت از خاطر از غیب ابریم ما	ساعتها از حد بگذرد ز فساد است ۵ باوه چون کعبه هر صحنه ابریم ما	هر که با کج میگذرد دل خود بخوبیم ۵ نشسته ناموس عالم در بطن ابریم ما	هر چه در دل آید ز زبان میآورد ۵ نغمه سان ابریم زان دل ابریم ما
کازیر و کرم و کرم و کرم ۵ چون تر از ابریم از من خنده ابریم	ما سیران کز فانی زین کرم ابریم ۵ هر که در خاک اچمی زدم ابریم ما	که مباد از شرفش دانه و آه ۵ قفس از بهارین خیره عالم ابریم	بست نشاند شافت غیم از تو من ۵ بستم از منیت دور دیدیم ابریم ما	خانه بر دوشان زین با هم چونیم ابریم ۵ دست همچون موج در غوشی ابریم	دین ما بغیر از خورشید نیست ۵ نرسای نونه زده علم ابریم ما	آه از روی خیر یک شبی یکید ۵ چون زره دمی که در غوشی ابریم	
با دریا ز رود دل نهان ابریم ما ۵ در دل و در خنیت و دوان ابریم	نفس من کمان از صند خود میسازد ۵ هر چه در ابریم از برای و بران ابریم	نغمه سالن ز غنای او کانی ابریم ما ۵ این طبع نور را در ابریم					
چون غم ما بگوشی در غن ابریم ۵ خبر غمونی که زین در غن ابریم ما	هر که از غم کجی زین در غن ابریم ۵ خبر غمونی که زین در غن ابریم	خداوند از عالم و کسب روز ۵ طالع برشته نقش کس ابریم ما					
از غل خشم از هوا رب زیم ۵ غار با گل اکل نجای ابریم	بر نشن مار از غیب با سنجاق ۵ بنش هر مرغی که بانه زین ابریم	نقاش چمن چو مورق زور دور ۵ زور زین غم که به کس ابریم	از دل حال ندیده همان یکشتم ۵ بار و خانه را چو کمان یکشتم				
کرنه از چوب لب چانه خاموشیم ۵ از نه دل چون غم بسته خاموشیم	فصل در شود و باده آغوش ۵ دانه همچون موج با و آغوشیم	خیمه بست زین محمود خاموشیم ۵ باوه از غن غن اقا و دور خاموشیم	نامه ملکه در کوش اجابت یکید ۵ از کس خیر آن میسازیم	یکید شمع آن صبح ناکوشیم ۵ همچون شمع غم زین خاموشیم	نیست از کس غم کجی تجربه کس ۵ چون غم بسته در غن خاموشیم	هر که زاده با حق نبود فراموشیم ۵ از غن کس کز غن خاموشیم	چو وصل از دوری زین غن ۵ غیر چن غن زین با و آغوشیم
تا از آن رخ برده خبر و سر ابریم ۵ تا از آن لب کد و خفا کوشیم	حال در هر کس در غن طلب یکید ۵ بنش آن غم غن کور کد خاموشیم						

سکون غفلت جوی ازما سز شد پیش	جام لب ز بخت می زور و زخم	زید کار در درویش سیدانیم	رک در تنم غم سبب سیدانیم
نعلنه بر تار زده دل بیهوشیم	چون چراغ لاله مسوزیم و خاموشیم	خنده را با بر دانی با بر کوه و دیم	معنی سرور کسب سیدانیم
با و قادی کی قطار از باد زاده ایم	هست نه تنها ز خواطر و اوهوشیم	یکدیگر کعبه مقصود سیدانیم	خضر شیرین زهر الود سیدانیم
نجبت از او بی زدی حال میکند	سستی تن به عالم را با کوشیم	همی مطلق بود از خود غایب سیدانیم	هر چه آید در نظر ما بود سیدانیم
غفلت آگاهی سال ماه است	خواهد دیداری بود زور و است	حق بدست است از خیر جهان بود	آسمان را خانه پر و دود سیدانیم
عزبت کرم نفع و دوزخیم	کوبانکه نفع روشن این بختیم	حلقه در زور و ان خانه بختیم	دیدای باز آمد و دود سیدانیم
جان دایم به همچون صبح خدایم	دست و تن غش زار خیم غایم	بیتوکل از گلستان غار سیدانیم	سجده را با در تونار سیدانیم
مستوان ز نفع کسب و دوزخیم	زیر کردن چون چراغ زرد و خاموشیم	از محبت و خرق زاهد کجایم	صورت یا معنی انکار سیدانیم
بر لب بور با سر و عالم سکنیم	با وجود و نواوری برق جویانیم	بناهای نعمت او کوه و دوزخیم	یا کای ناسر زنده دوزخ سیدانیم
از غش در عالم تنه غایبیم	همچو منی در هوا و نقطه بنیانیم	عقل را دیوانه سیدانیم	عشق را ز زانده سیدانیم
اگر کرم در ترازند از کوهی	در هوا و آتشش تداسانیم	کوشه کوه و کوه کوه سیدانیم	کوشه بنجانه سیدانیم
نیت جو کوشش ما از کوشش بود	کرد یا دوش محوای امکانیم	قانع از دنیا بزرگ بودن	بخت نامر دانه سیدانیم
نشد از او کافیه نیت نوبت کرد	در نه کردن چراغ زرد و خاموشیم	دیده قربانان خبر سیم	خواب آفت سیدانیم
همچو نوزد دایم از کوشش کرانیم	عاید بهر غلی می دوزیم و غایبیم	در غار غش جانی را سیم	بازی طفلانه سیدانیم
هر چه از او بر سر ملک سیدانیم	بدینا بدینک سیدانیم	هر دما از دوزخ پاک شد	علوت غایبه سیدانیم
باز بخت زبید از دل آزادگان	تزلزل حسی از دوزخ و غم سیدانیم	منشور در سواد جهان از غش سیدانیم	همچو غم مغز زبان سیدانیم

از نشانه چنان بیکه مستقیم	چون صراحی کدل بر جوی بزم	نفسه به کس در آن غنچه قفا	چون مرغ خوشبخت صد از زبان
در فضای خاک ریالی و بر وی بکنیم	هر که را از خاک بر دانه نمونیم	ما جان بیا و لعل لب دادیم	نقش ای جانک سخنان
از کن دکان و دشت کوه نیست	قفل برون در این قصر از بزم	نشد چو شمع روز نماید زبان	از یکدینش بوی صفت سابق
نزدیکتر خودت بی بر بایم	رو نمی بایم از سبک و بر بایم	تا شمع سستی نور و در جهان	کو با بود لب زبان در زبان
مطلب که بر غریب است	کر خطا هر چه بطلان در زمان بزم	ز این پیش فلک خفا بود	روشن تنید در از زبان
دشت که در دزدان جمع دهن	چون الف با هر که بود بزم	ما از زبان و دل نده چون جوی یک	تا نگر کنه لعل بر یک فغان
از نوا آفت کال داغ بودیم	همچو سیل از آمدگان کوچه بایم	دل عاقل نده و دیده محوی	کو شش تا نیکتر در میان
همچو نمونی در سواد غنچه جان بکنیم	از نوا که بر این بایم و بهر بایم	نسیم حاضر نمونی بود چو شمع	جایی که ز جان طایر از زبان
کاه دست بوی هم بایم	که بیا خوشنما بایم	باز در رخا شکسته غفران	در خون صد بیکر غنچه خزان
بوی که در صورت هر خطه سستی نمید	که بیا و کاه موج و کاه در بایم	ما قدر در قدم کل فغان	بیل کنه شکست از زبان
از دجا کجیه بر دوار بایم	چون صغیر از کوه بر بزم	سامان فروخت در از زبان	نویست که در تن خسته تنی زبان
راه آمدن بروی نایب و کسی	بوی بار بزم از دور و دوار بایم	ای خاموشی که از زبان	کو بایستد به نگر از زبان
بهر وقت از دل نایب بزم	جرت آینه از سبک بزم	این بود تفرقه کج از بزم	کر و به باقی با پسندان
بایست که ای طبع در این فغان	دولت بزم از دور و دوار بایم	تا نگاه عجز بود روح جان بکنان	که هر قدر بزم از زبان
از دال با هر بزم بایم	در جرم چون غافل کج بزم	کو با که در تفرقه کج بزم	تا نماند از تن بزم
آوازه کشتی مار بایم	کو هر خود را از این کد اب بزم	از یکدینش بزم	کر و به باقی با پسندان
		قطع سخن بود ز خوشی بانی	بایستد در بزم از زبان
		کل از شکسته کج مانع بزم	رنگ بزم از زبان
		اقبال از شفق ما خوشی بزم	دار و صدای بای با سخنان

ای زخم فنی تو زده دل جان ما	مصرع نام خوش مطلع و جوان	دیوانه منویم جوید انوسیب	طعن کنده بغض نشان جان ما
در نظر آفتاب را ز دل درخت	بیش نورش بود حال پریشان	قاسم رنگ تو قمره مار شکست	دریا بود جبهه عالم کمون ما
آمد هفت از هلاکت زنی بخوان	آتش ملک استیا نخته نند نال	مانده خند نفس خاک روستی	دعوی طرب یابی طبع جان ما
ندیدم نهی جهان عالم کوشی	اگر چه سر آمد از قهر منزه خوان	کفیم بکفیم دور زری درین جبین	دیدیم روی عالم دیدند کمون ما
		بکره بجاک کندی کن جبینو	آبادیست نهج خود اوست خون ما
سرخ خیمه نو دار و خوش نصیب	زجر که رم اوست دل سپید ما		
صفا جوایبه جا کرده است درین	فنا و بیکه آبرو بسردن ما	ما بخون خود جودایع لازم نشسته ایم	خاک را بکین سازد کانه زمین ما
نمود گفت لعل نو صد سخن	این نعمه زیاده است بسی ازین	نمخته عادل اندو کین	بیدار جویج کرد و از جبین ما
نار کشتیاد و نان بخشیدیم	و ندان طبع کند شد در دین	روی زمین بکوف سخن خود ایم	همه است ملک سخن آفرین ما
دلک بریده ما نقش ما نباشد	از پس کرانه دل جا کرده من	غیر ازین جو فام نداریم حاکما	ختم زخوف سیر بود زمین ما
بام و در دل فریاد خیر نون است	بانه ز حال عیل و بولک نشین	بر عکس مد عالی خوشن جوین کین	بیدار زخوف زخوف زمین ما
بکجانشن ما بخرکت ما را	موشکسته بانه جبین دین	همچون جانب در که لکین و نیم	بانه دم تخت و دم دین ما
از خوش ناوانا ما فاسم	افتد ز دیده مورانش نجرین	خاموشیت دلیل نمرل رسیدن	این کینه از جوی ننده خاکین ما
از طغی اسیران بوی نهادت آمد	بانه ز این منج ز خیر کردن	در کم کشیده نخی فست جین	اکاس سخنور و کس از زمین ما
نیز بر تپا بدر کجاء مرم	خار قدم نو دیز آداب سوزن	بر در و کان آب هوای مصنم	تخلی طرب نمرند و زمین ما
		بوغت زانه تو زهر حاکم نند	کروید میلان جبین فستین ما
خاک را ننده برآیه آلودن	صندل در دست بهین بودن	با وجود غمت جان خاطر گشت	بخند از ننده رنگ عالم سکین ما
بهت شوق ز پس جا کشته بیدار	که جو غمجه کر بیان است دین	دیدم ابر از کینه سیر جبین کین	منوان نشاند کرد و سر برآین ما
آید زارای تخت زبون	بر بای دار آره منج خون		

سبیل بنیاد سبکی برین	این گزین جای چون که گزینا
بود که درخت سبک بود	جو میل بود در دل فلک
بیکدیگر بند و عیب با بود توام	شده است سبک سبک نه بود
چنان بیاد است هر دل در شد	که نشکر نشود و قلم و ما
در چه جا خوشی بود	جو شمع برین نه نماز بر تو ما
از دور پاشی غم در کمان	چون یک مرد بدیده که گشته نگاه ما
برای خود شکست عدو شد	نه گفت شکست ما سپاه ما
ما را شکست دید و کشت از شد	از خشم شد شکستی سپاه ما
از خیرت بدیده بحر شنبه	از سوده همچو آیه شد نگاه ما
تا دور کشی از نظر ای قبیله	از خوف مانده بر سر کمان نگاه ما
نوعی گشته پاک خودیم سینه	کمانه هم غبار کیم در آه ما
از ما پویشی چه که مانده است	گوشت تر است از قره ما نگاه ما
ماند از حجاب خودی در آه	جو مرد یک بدیده که شد نگاه ما
جو کشت و خرد یک از خراج	با نه شکست خواهری ما سپاه ما
از دست چینی حقیقه مانده	کردند با یونی نگه از نگاه ما
ما بر دور خودمانی دلگذاشت	سبک است تو در کون ما
نیا برده بوی دوست خفتیم	دست و پای برده روی ما
بعد مردن بنمود آخره کوتا	نیست مانده از کوه نگاه ما
ای خوش مرآت دل سوخته ما	شمع نفس منغ نوا سوخته ما
از دیده بد دور نه رسیده کمان	عویانه ما از نظر و خسته ما
پیش از دست بجز از حق و کل	چون ایک شکست دل سوخته ما
چون نور دیده که خوشی دیده است	چشم است از حجابی که گشته
دل به بیکی که طغیان شد	جوشی دیداده رسیده ما
دست که کن نیست از کار هر دوام	در دمن توکل بای کشیده ما
بدر و کعبه دید و بنهر سوی توام	چنان بیلد در بر و دیده ما
بود ز کوی تو مانده دل بریده	مست که میان دل بریده ما
فروز بر نگرشان بخشید	که چهره تو دامن زلفت که دیده
با شد از روی زرد دل آه	بخت است از نفس سوخته ما
جو تیغ نیت می از خشم تیشه	روی شک و دگر آینه تیشه
ز قیض اسیر بهار رسیده است	سلام شک و شکر است تیشه
میجهد برق راه دل غم تیشه	شعله از حذر از نور تیشه
از توبه زجر که نمود و نمود	همچو بودند تیشه و تیشه
برکتی نهد جان عمر تیشه	ز خون شکر کشیده می غزال تیشه
نبرده روی در سینه ما گما	خط شکست بود هر تیشه
قدم نموده بر قیض گذار تیشه	که در از قوه تیشه بر تیشه

زخون مغرود هر که چشمش بزم	بغوص خیمه کش آفتاب استغنا	ای ذره را بول خشت آفتابها	افکار از محبت سحابها
مکن نواصع اهل زما را	که در فغانه مار سراسر استغنا	خط نظر از سنی خود کن که بجز چها	بانه خودی را به وصال عجبها
زخم نیامد که برین بد خواب	رنگ چمن بیدار کند و کعبه آریا	دار از درین نیست و فتنه عظمها	که بانه با و بانی دل درین سیمها
کرد عیان حرکت را نمبار و نور	مترب دریا کرد و زبره کربلابها	حجاب غن اگر کس کرد و سوادین	خطا نماسند را چون شمشیر کربلابها
ای رس عبرت فزای تو موج بها	بخت بر دیوار سالن چرخ بها	ز شمع خوش سوخته شد در غن متربها	کجا از بوسه گل جده که غنیه بها
که بری جوهر و نمانی شربت بر جوهر	بیکر و خوش مسکرمه خوش بها	که در غنیمت از باعدی خشم و غضبها	زندان عرق بر خوش اوقتها
که برادر در گفت که دروید حمار	در غبار خواطر هم نیامد کوی بها	تیارای شش این بر هر می و جامه بر	که با جانیه بر کرد و شمشیر غنیه بها
ای عجب فروع جالت بها	آینه دار بر زخمت غنیه بها	را افتاد از لطف آن لیکن سیر بها	بغیر از جوهره نیست عانی از ابلها
ای در که حکم تو مالک غنیه بها	یا کسب سیر که غنیه آب بها	کجف زخمت زخمت آن نیامد	بسان نفع بید زخمت خود اودن بها
بنیاد برین نو و کرده آفتاب	چون مهر و کشتش زین طایبها	در آغوشی بی سیر از آن به غنیه بها	که نودای برده از غنیه کانه بها
زین شمعان با و بیکه ذات نو	چون طفل دور و دهان غنیه بها	که در جاک بانی از نودای مردن بها	که شمس از صبح غنیه طالع بها
نار و جود ما بنوا فرود و نه عدم	تا خشم عطش زین موج سیر بها	که در در جاک بانی از نودای مردن بها	که نودای این بانی را کانه با و بیکه بها
با حال هم نه بودی که بخت حسن	چون بر خط بود و نه بود بها	که در حال از نفع و غنیه بر دای بها	که بیکر کند و خوشی خالی غنیه بها
زلف و کوبه بخت غنیه غنیه اند	در چ و تاب بود و نه زنگ ابها	که بر کس این بند زین غنیه طالع بها	که بند از این طبع زین غنیه غنیه بها
غزل را که است جوهر غنیه غنیه	در زین غنیه و جود و عدم چ و تابها	نی نیمه به کس سیر غنیه غنیه	زین غنیه غنیه غنیه غنیه بها
ای نازنا به خورده غنیه غنیه بها	در کوبه کوبه دیده نهان آفتابها	غیر غنیه غنیه غنیه غنیه بها	غیر غنیه غنیه غنیه غنیه بها
	طوفان هوای تو موج سیر بها	بکام غنیه بیکر کرده غنیه غنیه	بکام غنیه بیکر کرده غنیه غنیه بها

که از آب گشتن خورده بر تو غمناک	که کوهر حجاب نمی کرده فایها	دیس بهوش و مستی زنی غمناک	نمیدانند بهوایان خوی غمناک
بود در نهی از روی غمناک	زهر سوز و بوی کوی و دانه نیا	دل غمناک و کوی غمناک	نمیدانند خوی و دانه نیا
زهی عجب از سرخ تو غمناک	بزرگ گل زبانی جاک کوی غمناک	دوره غمناک و غمناک	که در عاری خیم کوی غمناک
جو خوشی در س از کوی غمناک	که زهر عجب از کوی غمناک	محبوب از کوی غمناک	که از کوی غمناک
نمیدانم می نام بر کوی غمناک	که کوی غمناک و کوی غمناک	چون غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک
چون غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک
ز خوشی و دانه نیا	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک
زهی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک
نمیدانم چو کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک
بر غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک
دیس بر با کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک
میاد و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک
نور غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک
نفاق و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک
که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک
آزان به کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک
که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک
ز غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک	که از کوی غمناک و کوی غمناک

و کوی غمناک

خوشتر کونست محل ما بیدار	بلو طاعت دار در یک رخسار	روشن بر صفای نو جهان و کین	چون جوهر آینه ز نظر
کره را از یکدخت نفس وید بهیم	ناله اسم سبک بیکر و کسار	فروغ منع و لمانو سبک بیکر	صد خنار زنده انش بکین
عاقبت نماند بوز غنچه بر کن بوم	نبست بر هم بود در املک	ز بر خون نجات بیکد زبانه نوئم	کحارین برین جهان بکین
نقش ما در خاک رسا در افتاد	بانت درین بختن با ن دیوار	صدی کفتم ز جاری خشمه نو بوسم	چون نفس خسته کند در طینیل
		هنر و در کمال خونین ایم در جبار	صدی اسب کشنی بطوفان
ای نام دلفی نو عنوان کار	هر باره تو آب صبح سبیار	که در جفت بوز دلمه و دلمه قنوت	که کجای بر سر بر زو اکتیوار
لطفت بر آفت می مردم کو	با خط سیر بر رون کشتار	خضیفان کجا از آب و آب سیر قنوت	که در دو کام شکسته بر آکتیوار
نور سید و خطره زار این قنوت	می شست قنوت در کار	نونا آینه زار و دادی می شست بکتیوار	بر کف از دوزین بکتیوار
دست خوش که زنده لاله زار	بکون خود در لاله لب جویبار	رست بر سر کوی نو فامد بیکر	سفید از دوری این بکتیوار
ای وای بر کار کین کردین محنت	می بود در یک کمال اعتبار	بر کف غم غم غم و در دل نیاید	بود این خانه از رنگی فصل در
آینه است دل و جهان جود کرد و	چون سید است وید آینه دار	نمیدانم کجای آینه جاکش ناز	جو بوی کل هوای شریف
چون ناله سینه بر اف جاده ام	دار و غبار خواهم از کد ار	اگر از خوشتر لاله ان که کلمه	رم آهونید بر نقش مال بکتیوار
		نوب ناصبت کلمه از خوشتر	نود خط ناصبت کلمه از خوشتر
ای لاله گلشن و ان خوشتر	بیانه بر زاری بود ای خوشتر	رفتم کرده حال که این حال	که کمنون لب چون نفس مال بکتیوار
از غم نیک که آن خط غم	روشن شد از بر نوان با نظر	نوب خانه ام که از حدت دل	نغان خیزد چون سنجار مال بکتیوار
از آن بود ای خوشتر مال غم	در مردم کافوری لطف خوشتر	زهی زانده نشد و صفت بر آن	عجان حکام خیزد ناصبت
ای حسن طعنه ملک و ان جگر	از نمد خیال نویسی خوشتر	بر از مردن باشد کف از بر ده غم	چنان خواهم بود در لاله
نبت بن حسن نو کف کس	بکشتن ز انکشتن قنوت خوشتر	ز جسم تمام است که خط نور دار	بکتیوار و دار کد بر بند سکتیوار
دل کرم ما بید نو هر دره جو خوشتر	در کد نماند ز بیم خوشتر	اگر نون نمانی تو در باره خوشتر	حاجت نماند ز ناله کجیوار
در عین حال و نبت خوشتر	چون آینه خواند از کس خوشتر		

می بیند زین خورشید
با چرخ دل در بر خورشید

ای کاش که از خورشید بپای از کز اندازی لطف تو در میان	وی را بروی کجاست چون در دل نشیند تعل و از بون مجنون برسم خجسته	از درون سینه بند باد و طوفان همچو خیل مسلمان در آب سیران
از کجاست آینه نو در محراب بکسر که زلف تو چو بوس	آینه نو در محراب تو چشمه انوار آه اگر دلو انکار از یک کده سیران	ای فدای سرو بل بر او آینه نو بر لب صد نیده گم که بخامه بود
ای زبون در حلقه زنجیر نشیند سده راه جلو میانه نشیند	سبل تقدیر ز افکار خوش و بد سیران صحف غل ز از بوی گل سیران	بجز خورشید چون آینه نشاند بلکه که خورنده از هر طرف خیل موج
یکه از خاموشی چون زنجیر جرح ز کشتی نبات در میان	از سخن رنگین در هر چو لب تصویر آسبا عاقبت بود از دانه سیران	بجز خورشید چون آینه نشاند بلکه که خورنده از هر طرف خیل موج
ای زنگار کجاست خورشید خفته در راه نواز عرائش	بر سرمه چون بر کشته از غم و خجسته دست بر بالی یک کده زنده سیران	بجز خورشید چون آینه نشاند بلکه که خورنده از هر طرف خیل موج
فکر سبب غل کردن در دلو سایه بخت عاتق از مقام عا	سج در بای جنون است این خجسته بر کشته حصار می از برای سیران	بجز خورشید چون آینه نشاند بلکه که خورنده از هر طرف خیل موج
کود و زن غش علی داد کرد خود بعد زدن در غفلت مرا کشتی	چون زره کرد و جوهر درون نشیند دیده بین دار و این خواب را سیران	بجز خورشید چون آینه نشاند بلکه که خورنده از هر طرف خیل موج
عفو خود نخواهست خود را از کجاست از بخت کاشی زخمی بزم	روشنه خون مادر کردن نصیب نفس دل بر آینه زخمی تصویر	بجز خورشید چون آینه نشاند بلکه که خورنده از هر طرف خیل موج
ای زاده هر ذره نهان در دهنش خورشید بر آینه	در میان مهر غمونی کرده آواز مقطع فضا و طبع آواز	بجز خورشید چون آینه نشاند بلکه که خورنده از هر طرف خیل موج

ای کاش که

ای حیاتی از چشم خورشید ناله ای کشی	بال بر کار کرده طاقی باری کشی	نبرد دل نشسته داری گریه کشی	بیا نمود از سر سرش و بد کشی
با وجود صحت ز کوفت غافل گشتم	سوط خمور را در بر دست انگشتم		
نهاد یکدیگر خورشید خورشید گشتم	ز دره با چون بر طاقی دار در کشی		
نبت غیر از یک نهم در بر دهم	که نمود آتش دور گشت از حلقه کشی		
نماز نهاد و دولت بگری و قتل	کعبه پیدایا بود و قفس کشی		
تافش یافت و صحت ساز و گشت	نار چون سکن خود کرده و یک کشی		
در هوای و بدست ای مونس دل کشی	می بر چشم خورشید و سکن کشی		
پنود زنت چون لعل سگ کشی	چون یک فوت نهمان جوهر کشی		
نبت در هر پرده کوفت غافل گشتم	نغمه آتش جان از شکله کشی		
اگر چه داری از صفا چون نوادر برده	لیک نماند از نو در کونه کشی		
دارند از سر نشسته در کف نعل چکش	در خیمه طوطی و سر نشسته کشی		
سینو از دهر کسی در برده اسرار کشی	سانیک نبت نماند مختلف کشی		
ناتقان بوی گلستان کوی تو	بال نذر گشته زبر و آرد کشی		
نشد بیک از خرام تو تغیر طالع	از جادو آمده نه بخت نعل کشی		
اگر ای آن نماند می غیب کشی	یکار بود وقت کس نماند کشی		
در کاره و خیل ندی نماند آمد	هسته قفس سبب انفعال کشی		
آنگاه حاصل نشد که هم که سستی نوم	سر طبع بها بود و سستی افلاس		
نمایند خیل یک فوت از بر کشی	نبرد خط که خورده بود کشی		

ای دفتر حسن ترا خیرت خط و طالع
نبت غفور را بر چنین نازد و جرم
با عقل کشتم و مغرب که بر راه ابروی
کین ای ذات ترا جبر نمی خواهد صفت
کعبه ز جبرش خاموش سازد و غنی

ده و ز نو گشته خود نماند چمن دیو
در روزگار چشم تو جامه می نماند

مجتب جاده و اینان و خورشید
بیک بانه می کردش قل منقلب
می بود انچه در خواب و بیدار کشی
زبان سیمین و دل زنده جادو کشی
نخن لب لبم احوال طوطی کشی
درب صوا که خیل از دانه و خال کشی
فباس مهر و کین کسر از خال و خور کشی
که لبش که بکین و برین و با و طوطی کشی
دربش که نور آستان برق خورشید کشی

بیا نمود از سر سرش و بد کشی
نبرد دل نشسته داری گریه کشی
نبرد خط که خورده بود کشی
نبرد خط که خورده بود کشی

زلفم خنجر دانی کف محو شد	بس زلف دلی محو شد زلفم	زلفم خنجر دانی کف محو شد	بس زلف دلی محو شد زلفم
طواف کعبه گوئی که دارد در طوافم	که قاصد است با یک سحر و جادو	طواف کعبه گوئی که دارد در طوافم	که قاصد است با یک سحر و جادو
نمود کل غنچه اهل کرم راه دارد	تنبه نیست این کلزار از جادو	نمود کل غنچه اهل کرم راه دارد	تنبه نیست این کلزار از جادو
هری موج کجاست جوهر خفا	بدو کجاست کوه ناهنجار	هری موج کجاست جوهر خفا	بدو کجاست کوه ناهنجار
بهرت را و نامهربان کل کعبه	نقد از غنچه کتب و جود	بهرت را و نامهربان کل کعبه	نقد از غنچه کتب و جود
بصورتی چون چشم خیال خورشید	که چون روی مردمان را روید	بصورتی چون چشم خیال خورشید	که چون روی مردمان را روید
نقدش خود بخود بستاند بستان	نیمه از کفایت باد و آب	نقدش خود بخود بستاند بستان	نیمه از کفایت باد و آب
سر موی نه در دیکه از کفایت	نمود و باطل از بران نظیر	سر موی نه در دیکه از کفایت	نمود و باطل از بران نظیر
زین زکریا که شد از قدر کفایت	به جنتی که کفایت زد که کفایت	زین زکریا که شد از قدر کفایت	به جنتی که کفایت زد که کفایت
ای زینت عالم از جود	سعد آغاز تا منقطع انجام	ای زینت عالم از جود	سعد آغاز تا منقطع انجام
بالت بستاند مانع بستاند کاه	سایه کردنی که نیست خطا	بالت بستاند مانع بستاند کاه	سایه کردنی که نیست خطا
قوت دیگر و مال و جود	پار کرد و از بر بندای کرم	قوت دیگر و مال و جود	پار کرد و از بر بندای کرم
بیکه شمر از کرم و جود	همچو کرم که میریزد بر آرایه	بیکه شمر از کرم و جود	همچو کرم که میریزد بر آرایه
دو دست کعبه از کرم و جود	چشمی زنده جای جادو	دو دست کعبه از کرم و جود	چشمی زنده جای جادو
تاوست از کرم و جود	سر بهم در انداختن خانه موت	تاوست از کرم و جود	سر بهم در انداختن خانه موت
ناکه چشم فروغ او اندک و جود	چو کرم که میباید بستاند	ناکه چشم فروغ او اندک و جود	چو کرم که میباید بستاند
زینت را مثل کرمی که جادو	نمود از چشم و جود	زینت را مثل کرمی که جادو	نمود از چشم و جود
در بستاند مانع کرمی که جادو	روی در جود بستاند و جود	در بستاند مانع کرمی که جادو	روی در جود بستاند و جود
از نام خوش تو در دانا	از نام خوش تو در دانا	از نام خوش تو در دانا	از نام خوش تو در دانا
در راه نور غبار هستی	در راه نور غبار هستی	در راه نور غبار هستی	در راه نور غبار هستی
اگر نه به رسم آن بودی باغ غنچه	اگر نه به رسم آن بودی باغ غنچه	اگر نه به رسم آن بودی باغ غنچه	اگر نه به رسم آن بودی باغ غنچه
بهرت از نام خوش تو در دانا	بهرت از نام خوش تو در دانا	بهرت از نام خوش تو در دانا	بهرت از نام خوش تو در دانا
که او نمیشود غار سر و پور غنچه	که او نمیشود غار سر و پور غنچه	که او نمیشود غار سر و پور غنچه	که او نمیشود غار سر و پور غنچه
زینت کرمی که جادو	زینت کرمی که جادو	زینت کرمی که جادو	زینت کرمی که جادو
زینت کرمی که جادو	زینت کرمی که جادو	زینت کرمی که جادو	زینت کرمی که جادو
با تو زرم دل بیک بستاند	با تو زرم دل بیک بستاند	با تو زرم دل بیک بستاند	با تو زرم دل بیک بستاند
مانع و ملو کرم و جود	مانع و ملو کرم و جود	مانع و ملو کرم و جود	مانع و ملو کرم و جود
افرد و کرم و جود	افرد و کرم و جود	افرد و کرم و جود	افرد و کرم و جود
دانی که کرم و جود	دانی که کرم و جود	دانی که کرم و جود	دانی که کرم و جود
ای کرمی که جادو	ای کرمی که جادو	ای کرمی که جادو	ای کرمی که جادو
کرمی که جادو	کرمی که جادو	کرمی که جادو	کرمی که جادو
ای کرمی که جادو	ای کرمی که جادو	ای کرمی که جادو	ای کرمی که جادو
با نام و کرمی که جادو	با نام و کرمی که جادو	با نام و کرمی که جادو	با نام و کرمی که جادو
خود کرمی که جادو	خود کرمی که جادو	خود کرمی که جادو	خود کرمی که جادو

رئوس از دماغ جنون باد و دل و استخوان از کجایه جنب مجلس رنگ نمی بخشد مفضل از روی که روشن شود و شب مسجد و چنانچه زار بود و در زبانه حالت بسیار از نفس حصار غایت کشتن کوی خفیت از سر کشت و از خطی جلوه این ساز بخانه بر تو جمع حالت زانی نبی کسی نیت در طینت جانی کاشی	باید بجهت های تن غنچه خنجر ناچر و نشانه نم ز لایسم ای طبلان از کزونی خیمه و دل در میان قزو و دوال با برود هر جا غمت و دایه و کنگر که انداز نمی آید بهر	باید از لطف نوشت ز راه آب نبات هیچ حاصل نبرد از آب رو و هر چه راه از وصل حلقه کرفار می غفلت و طلسم خود بر ستان نقد زنجیر نوی است سر بلند کنی بهر خونی کجی کرده بر باد و بیا بهر در بیکه کردم از طبع بهر کوه درین صحرای غم کماند از بزم غم	باید از لطف نوشت ز راه آب نبات هیچ حاصل نبرد از آب رو و هر چه راه از وصل حلقه کرفار می غفلت و طلسم خود بر ستان نقد زنجیر نوی است سر بلند کنی باید هیچ وادی خوشتر از آب بهر در بیکه کردم از طبع بهر کوه درین صحرای غم کماند از بزم غم	باید از لطف نوشت ز راه آب نبات هیچ حاصل نبرد از آب رو و هر چه راه از وصل حلقه کرفار می غفلت و طلسم خود بر ستان نقد زنجیر نوی است سر بلند کنی باید هیچ وادی خوشتر از آب بهر در بیکه کردم از طبع بهر کوه درین صحرای غم کماند از بزم غم	باید از لطف نوشت ز راه آب نبات هیچ حاصل نبرد از آب رو و هر چه راه از وصل حلقه کرفار می غفلت و طلسم خود بر ستان نقد زنجیر نوی است سر بلند کنی باید هیچ وادی خوشتر از آب بهر در بیکه کردم از طبع بهر کوه درین صحرای غم کماند از بزم غم
باید از لطف نوشت ز راه آب نبات هیچ حاصل نبرد از آب رو و هر چه راه از وصل حلقه کرفار می غفلت و طلسم خود بر ستان نقد زنجیر نوی است سر بلند کنی باید هیچ وادی خوشتر از آب بهر در بیکه کردم از طبع بهر کوه درین صحرای غم کماند از بزم غم	باید از لطف نوشت ز راه آب نبات هیچ حاصل نبرد از آب رو و هر چه راه از وصل حلقه کرفار می غفلت و طلسم خود بر ستان نقد زنجیر نوی است سر بلند کنی باید هیچ وادی خوشتر از آب بهر در بیکه کردم از طبع بهر کوه درین صحرای غم کماند از بزم غم	باید از لطف نوشت ز راه آب نبات هیچ حاصل نبرد از آب رو و هر چه راه از وصل حلقه کرفار می غفلت و طلسم خود بر ستان نقد زنجیر نوی است سر بلند کنی باید هیچ وادی خوشتر از آب بهر در بیکه کردم از طبع بهر کوه درین صحرای غم کماند از بزم غم	باید از لطف نوشت ز راه آب نبات هیچ حاصل نبرد از آب رو و هر چه راه از وصل حلقه کرفار می غفلت و طلسم خود بر ستان نقد زنجیر نوی است سر بلند کنی باید هیچ وادی خوشتر از آب بهر در بیکه کردم از طبع بهر کوه درین صحرای غم کماند از بزم غم	باید از لطف نوشت ز راه آب نبات هیچ حاصل نبرد از آب رو و هر چه راه از وصل حلقه کرفار می غفلت و طلسم خود بر ستان نقد زنجیر نوی است سر بلند کنی باید هیچ وادی خوشتر از آب بهر در بیکه کردم از طبع بهر کوه درین صحرای غم کماند از بزم غم	باید از لطف نوشت ز راه آب نبات هیچ حاصل نبرد از آب رو و هر چه راه از وصل حلقه کرفار می غفلت و طلسم خود بر ستان نقد زنجیر نوی است سر بلند کنی باید هیچ وادی خوشتر از آب بهر در بیکه کردم از طبع بهر کوه درین صحرای غم کماند از بزم غم

هسته است زنده است و هست فک	ندست نیست کانی خرم خایه ها	خزانه خود در دلبازی خود	در کارگاه کارگاه بد زنده کانیها
ز است زنده هر نخل سر از دلی	که راه عالم بایست کانیها		
چو پای می می بدانی صوره ها	برین نه مردم از نرانیها	ز بجان خدایت دوش کانیها	که با خود ختم این از نرانیها
بهر آنکه بخت خرم خرم بیا	که این ده دهنه زو یک بدو ها	که این فواید ختم ختم خدای	خیار خواهر کشته نام زو ها
		جنان دور زو دارد زو یک	که زنگی نوری نرانیها
لا غفاری خدایت نرانیها	سر و خیم سپاری از نرانیها	بایست خدایم با هم بر نرانیها	من دول از نرانیها
را بکنید بیاختی نرانیها	اگر نرانی را دوش نرانیها	برین از نرانی نرانیها	بهم آوردن نرانیها
یک برین آمد در نرانیها	یک خیم از نرانیها	بیر خدایت نرانیها	طبیعت نرانیها
جنان یک مجر و اهل نرانیها	همه در نرانیها	نخود نرانیها	نخاسه بای نرانیها
بدوزید و بایک نرانیها	باس عافیت نرانیها	سیر ابداع و نرانیها	دلم از نرانیها
جنان دل از نرانیها	ز نرانیها	اگر نرانیها	جوانه نرانیها
		چون نرانیها	نخود نرانیها
دماغ اخلاط کس نرانیها	نرانیها		
باده در دوش کانیها	باده در دوش کانیها		
کجای نرانیها	نرانیها		
جوانه نرانیها	اگر نرانیها	کجای نرانیها	کجای نرانیها
قدحان نرانیها	نرانیها	نرانیها	نرانیها
بوز نرانیها	نرانیها	نرانیها	نرانیها

کسترم تا دران دانه خنما	که از ریشه جان بود نار خنما	چنانکه نرسند خواستش برین	خود و غفلت من از غبه موبها
مر از خود و بد از بد عید خوش	که در عالم جز نامی ماند از خنما	اگر کنونی صبا از بدی بگذرد	که دست ترک بد با سر کوه خنما
بسیک بستم از بد با	بسیک بستم از بد با	بجایه کننده امر خود و امی خنما	مردم در خنما بی نوا می بویا
گشت منی ببا	چاره در دواست خنما	این اضطراب تو نیای نمیرود	ای همچو غصه رفته از جا بجا بیا
نیت از بافتاد کانت را	دست خنما می جویا	راضی شد مرا رضی شد مرا	اما اگر غمت خود نشا با خنما
همچو بزم بادم با خنما	کرده ام زور از خنما	منصل که در غلبه یک یک	از نکت دل نکرده هیچ سیرک
شکوه ادرم از بد با	جد و غلبه بد با	رحم در دوران دولت از بد با	منصل زور آورده بد با
تا بگذارد از بد با	داد از دست از بد با		
بر کوه چون جویس که کرد	نال از بد با	بغضبت جوان خود را در روزی	که از جای دیگر در دگر بد با
قافز کان بدل گشته	طفل انگ از بد با	چو دل از بد با	که از دیار دگر سر عالم بد با
که الفت مرا البت است	به بود قید مرا بد با		
مانده در دانه خنما	انگ خنما		
زهی نقیضت بر نه رو بیا	خمنه نوزبان نید کا مجو بیا	از با کنون و خوش گفتم و خنما	مطلعی چون محس و مطلع خنما
ز سر و نو بکوه عالم آمو	با نو بیا نو بیا نو بیا	رشتی عال را از نو بکوه	جوی نامورا و مور است نیا
جو فردا نید با نیا	که نند سیاه رخ کا ندر دور و بیا	خمنه ز نو بیا	که نند غن نو آمو خانه مار
خوبی نند از بد با	که دل سفید نکرده و نند	چون با با وقت از بد با	همچو کس و از نیا زو اگر در خنما
اگر نفع آتشی از بد با	بدار دست ز بد با	از بد با	برده خمنه خودی از بد با
نقد است جو نوبه کمنه از بد با	بر کوه نوبه کمنه	در نیا بد خمنه کمنه	زنده ام از آب و خنما
		از نوبه کمنه	نیا بد خمنه کمنه

خافند از غفلت خود مردم دنیا چه	خفتند و ایام هر مکان از نده بگو	از هوا بگذرد که هم بر این در باشد	تا نکرده از سر هوای بوج در بر این
بهرمان و غولایخ و بزمی می نیند	این چنین بکنی که من دارم که بگو	زلف و کار و از سرش در زافون او	سایه ز کوه ناهار و در بندگی آفتاب
بجز آنش نه از عکس نقش جام آریب	خفته رویی نیست چشم بزم بزم آریب	و خضر زار نگاه کرم افتد در جاب	کاشن افتادی کلای بزمی چشم آریب
از نقب خالهای بای سر زمان نون	جادو که بکنی کند غنای نون	جای بنای کوه او دیده باشد بر این	بجکس در زلفش نیست بزمی بزم آریب
سبک صلیب با مان غول و نون	کرد غافل بر بخت سیر با نون	که در بار خنود بنین رخسار من	نخله جواد کرد و علفهای بزم آریب
سکیندم مردم و ایام و بزمی بزم	سندل خمری است و بزمی بزم آریب	حسن خندان کرده با حق بر این آفتاب	منیوان معلوم کرد و بزمی بزم آریب
روی عیان اکل از خط بید که جبه	منیوان از بزمی بزم آریب	بج بزمی بزم آریب	ز کس چشم بر بزمی بزم آریب
از لطف فیکه دارد جبه آریب	آقا با منیوان بزمی بزم آریب	لا بیکر و کث و از بزمی بزم آریب	رشته از بزمی بزم آریب
برده واری حسن عالم سوز و کجا	کز فروغ خوشنایند دیده آریب		
چون کوهی کشیده موج با بزمی بزم	سنبون و بزمی بزم آریب		
مردم بزمی بزم آریب	بزمی بزم آریب		
دو زبان خط از بزمی بزم آریب	کردن عامل بود بزمی بزم آریب		
آنس بزمی بزم آریب	ز بزمی بزم آریب		
معنی با لفظ و ادراک و بزمی بزم	بزمی بزم آریب		
کوتاهت از بزمی بزم آریب	بزمی بزم آریب		
منیوان در زلف عانی جهان کجا	بزمی بزم آریب		
دل نه بر بزمی بزم آریب	بزمی بزم آریب		
ناکوار از بزمی بزم آریب	بزمی بزم آریب		
سنان بسیار بزمی بزم آریب	بزمی بزم آریب		

از و غور کردی هرگز گداز	بار خورشید که در آن خود را	از خط پا کشت نمی باشد	آب هر که کند دیوار خاتم را
آب بایع بکشد بر خورشید	کار و غن بکشد در آن بایع آب	مانع عمر بکشد و خود فرماد	ای جوی در نقش محلی حاصل آب
بیش خط آب کشید بر خورشید	سایه هر که بکشد بر خورشید	در میان دیده و دیده را	خبر مانع بنویس بایع آب
خود و غن در آن بکشد	کار و غن بکشد بر آن بایع آب	زندگانی شود و غن را	هرست بایع بکشد بر خورشید
که بکشد آنکه گداز	کار و غن بکشد بر آن بایع آب		
بکشد آنکه بکشد آنکه	خانه بکشد بر آن بایع آب		
منو بکشد آنکه بکشد	منو بکشد بر آن بایع آب		
لازم بکشد آنکه بکشد	چون بکشد بر آن بایع آب		
بکشد آنکه بکشد آنکه	بکشد بر آن بایع آب		
در چرخ کرده و در آن	خفته بکشد بر آن بایع آب		
نماند بکشد آنکه بکشد	حق دل خود بکشد بر آن بایع آب		
با خیال زلف بکشد آنکه	بکشد بر آن بایع آب		
در دل بکشد آنکه بکشد	بکشد بر آن بایع آب		
خط بکشد آنکه بکشد	روز بکشد بر آن بایع آب		
کشت خاک بکشد آنکه	خج بکشد بر آن بایع آب		
با ده بکشد آنکه بکشد	کوی افکند بر آن بایع آب		
کشت بکشد آنکه بکشد	در کوی افکند بر آن بایع آب		
کشت بکشد آنکه بکشد	با ده بکشد بر آن بایع آب		
از بکشد آنکه بکشد	نماند بکشد بر آن بایع آب		
بر بکشد آنکه بکشد	کس بکشد بر آن بایع آب		

که از شک و خفت آموزدون	من جوانی ز خطیر برآورد	میلو که خوشبختی را کند و بد	که فروغ او چو شمع است و دور
نسب فریب خطیر کز آن نهید	غافل از دولت بداند که بد	کاز آنش با نسی میخ نو کیم باقیم	آنچه می شناسم عمر کند و بد
که غیا خط از آن روی خواهد	ای سادیده که این کرد و نود	همچو نازش میخوش از آن نهید	بر نوا کفن کند کز آن نهید
رشته سجد زرد میخند ز ناز	سود و دار نوبت بکند و بد	هر که از ملک طبع در فکر بکشد	ز ناز و کامه خنک زین کجی
از صفای دل آتش جوان آفرو	حسن را بینه صواب و عالم آب	من را در عالم تنی فروغ و بد	بنیاد نه شک با نوبت و بد
با زبان نوح بگفته ز می خد	بهر خرج و کار طره کبی داده	ما به علم اید در خاک ری بود	د جفت او که ضایع است کند
ناحلت سر زده گشته ز ناز	نوحی من نود و سبیه خط	بیکه سید بس شکم و غش	نمیاید جیح نلی میخند و بد
صاف هم توان با کوشن	شیرینی است درین نهیم	بیکرم از لب کز آن کردید	سبل نماید ز نفع علم کند
از جمال کریم کرد دل احباب	منند و از باد انکم زهر سیلاب	باز دلسازی خواب نیم	کنج دور و بر نماند و بد
شد قروح حسن بر چاکر	نشد و در ساعول و کل	هر نوبت روی میخند	سوزم جواج و بد و خود
از بر باد بر کف آن بر غاب	مبند آن جان و بر خوش آب	کند سبای آن زلف کبر	دل دیوانه نو دایمی
بیا و کف نسی نو انکه ز نوب	ساز و عمارت لیل و نوب	اگر نندی نماند و بد	هر خم موج نماید و بد
از بافتن نو خنک	ز عاقبت بلن و آب	کزند سبای کوه غم	سوی که در چو کنگ
دو سینه یا از آن عریان	تجارت و ارباب	سبای کف جوان زلف	سوی از نمره فروخته
نابر تو نفس مرسنی جان	دار و بدست آینه از	فصل مصلحت آن کرد	نشد از نازد کاش
عاشق ز نوبت کینا بود	بروز آن رست دل	بجسک با عطا	مزد از فطره

کلیه اینها در کتاب
الکافی است

بیکه چنانچه خوار نمودار دور یا	هر چنانچه در چمن دیده نمود	بر نماند آید بر سر نماند	مانند موج بیکه نمود بر علی در آب
کشت و بطن مده و کف غلظت طاق	نشت مانع و خور و زو تنه در آب	هر سازه اجابت و چشم ز کس	رینند اگر کجک نگاه تو می در آب
لبت بهر کف از بهر سخن و انود	نکته غنچه از کین تصویر در آب	ما و خضر سرخ غبار ده ترا	برو بهر نماند بدو کجک نشسته در آب
نور عانی که کرد و از فروغش بود	این سر چون دیده ای شود در آب	به سود و بر روی زبک کاروان عمر	کشتی جو کجک و در توان نماند در آب
جسمه جان مانع است از سر کشت	چون نوی از جان و جان بویان	چون بقصد صد آن به خود نیست	کرد و از پیش نماند در و بدو در آب
دل نماند و بختان قیامت در غن	چون نماند از کس چو بود در آب	کشت زندان نماند که در آب	کردن از کس چو نماند حلقه در آب
از حاد و دنیا موج است که آید	جبر نماند از کس چو بود در آب	نرسد آن خوشبخت و زود و هر کس	میج از نماند بیکه در آب
	نبت بک از نماند حسن نماند در آب	تا عرف از بر و آن با کس در آب	منو و از نماند او چو نماند در آب
		در نماند در و او خوشه که در آب	خار و در نماند او که در آب
آرامه دل از آن کس و از کس در آب	سر کرم نماند و بیک در آب	چون نماند از کس چو بود در آب	بر نماند از کس چو بود در آب
رفتم زان کجا حرف نماند از کجا	خواص کوهما بود کوهما در آب	همایه چو نماند بهر در آب	بر نماند از کس چو بود در آب
پشت از کجک بیکه از کوهما در آب	در با بر و و چو نماند در آب	فرد چو نماند از کس چو بود در آب	دل که خود از نماند در آب
بافش بر آید که کوهما در آب	خواص را اگر نماند در آب	بر نماند از کس چو بود در آب	طلوع کرد و کوهما در آب
مسکون نماند کس چو بود در آب	افزود و نماند در آب	یک نماند از کس چو بود در آب	بافش کرد و کوهما در آب
نماند که از کس چو بود در آب	چون نماند از کس چو بود در آب	عنان از کس چو بود در آب	بر نماند از کس چو بود در آب
نماند که از کس چو بود در آب	کوهما در آب	بجوخا کوهما در آب	نماند که از کس چو بود در آب
از کس که غوطه خورد و نماند در آب	نماند برای نماند که در آب		

چشم عاتق خاک و دل ناز خواب	هر چه بر دل نظر دارد دل ناز خواب	چشم عاتق خاک و دل ناز خواب	هر چه بر دل نظر دارد دل ناز خواب
هر که ایام بدین دهر است	نشد آفت خواب و نرسد به ناز خواب	هر که ایام بدین دهر است	نشد آفت خواب و نرسد به ناز خواب
نعمت دنیای دهر خواب است	بست ممکن برادر نرسد به ناز خواب	نعمت دنیای دهر خواب است	بست ممکن برادر نرسد به ناز خواب
خسالت بگر اگر چشم نرسد به ناز خواب	باک نرسد و آفت از خاک نرسد به ناز خواب	خسالت بگر اگر چشم نرسد به ناز خواب	باک نرسد و آفت از خاک نرسد به ناز خواب
بست نرسد از رنگ دلی نرسد به ناز خواب	نرسد این برع و نرسد به ناز خواب	بست نرسد از رنگ دلی نرسد به ناز خواب	نرسد این برع و نرسد به ناز خواب
خاف نرسد با نرسد به ناز خواب	ز با نرسد نرسد به ناز خواب	خاف نرسد با نرسد به ناز خواب	ز با نرسد نرسد به ناز خواب
موی نرسد نرسد به ناز خواب	دور نرسد نرسد به ناز خواب	موی نرسد نرسد به ناز خواب	دور نرسد نرسد به ناز خواب
روز نرسد به نرسد به ناز خواب	بر محل نرسد به نرسد به ناز خواب	روز نرسد به نرسد به ناز خواب	بر محل نرسد به نرسد به ناز خواب
باد نرسد نرسد به ناز خواب	سکند نرسد به نرسد به ناز خواب	باد نرسد نرسد به ناز خواب	سکند نرسد به نرسد به ناز خواب
از چشم نرسد نرسد به ناز خواب	ماصل نرسد به نرسد به ناز خواب	از چشم نرسد نرسد به ناز خواب	ماصل نرسد به نرسد به ناز خواب
پرت نرسد به نرسد به ناز خواب	نرسد به نرسد به ناز خواب	پرت نرسد به نرسد به ناز خواب	نرسد به نرسد به ناز خواب
بهر نرسد نرسد به ناز خواب	نرسد به نرسد به ناز خواب	بهر نرسد نرسد به ناز خواب	نرسد به نرسد به ناز خواب
دور نرسد به نرسد به ناز خواب	نرسد به نرسد به ناز خواب	دور نرسد به نرسد به ناز خواب	نرسد به نرسد به ناز خواب
باک نرسد به نرسد به ناز خواب	نرسد به نرسد به ناز خواب	باک نرسد به نرسد به ناز خواب	نرسد به نرسد به ناز خواب
کند نرسد به نرسد به ناز خواب	نرسد به نرسد به ناز خواب	کند نرسد به نرسد به ناز خواب	نرسد به نرسد به ناز خواب

بهر کو تا نیست هیچ از دفتر جهان	سکین حق خاند زنده از خواران	بر غم من بکام مدعی مل میکند آب	سختنای که دین کفره امکن
چون سکنه عالمی گشته در طلب نیست	نما که روبرای زوینده جوان		
ز نوینمای هر کس چشم بر حق نیست	که از او حق منتهی منتهی نیست	دلش در سر زلف شنبلیله ای	مقارن شد جان از خرد و باله ای
نور حق سران از غم دور و از بیکد	ز بجای جویند شنبلیله که از خجاست	سرخون رخسار و اندک بیکد	چرخ خواهد کرد با زبان از خرد و باله ای
		نظر از آینه بکدم بر بیدار و دوزخ	غیبت نشسته ای آورده ام کلام
		غریبی همچو نوش رفته از سر خود	که این روز چشم کزین چشم بر آب
		نکست رنگ گل دارد ای لیلی	کزان کستان نرسیده و خاکست
		ز طرند از دایا کزین نکاست	بود چشم بر آب که از خجاست
		دمم که بکرم بکرم بکرم	که از دیده طالع کوانی باله ای
خس کلکون زکی که دیدم غم نیست	چون چشم خانه باز از نو چشم نیست	ز یکس دیده از غم غم نیست	کف صبح دم آمو بود از غم نیست
بر عنوان که باشد از نو کام غم نیست	ز لایق حق بنی دین در کون نیست	بردی از غم غم نیست	میدل برده از غم غم نیست
چون سر افتاده ای غم نیست	بهر سر بکرم غم نیست	ز یکس غم غم نیست	نکاه آلوده از غم غم نیست
کسی غم نیست بیا که کسی جان	بود چشم من غم نیست	که هر غم غم نیست	که از غم غم نیست
چون غم غم نیست	نور غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که از غم غم نیست
دل طالع غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که از غم غم نیست
نکاه از غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که از غم غم نیست
ز غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که از غم غم نیست
که هر غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که از غم غم نیست
ان از غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که از غم غم نیست
بیا که از غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که از غم غم نیست
نکست روی که از غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که از غم غم نیست
بیا که از غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که هر غم غم نیست	که از غم غم نیست

دارم از باد خست کجی منبر طلب	چشمه از صبح سبزه است به بالین طلب	رو چو در آفتاب از صبح طلب	عجب بیدار از آینه عجب طلب
فره نام بر خیز از جوشن طلب	ویدم از کینه بخوابن طلب	آسمانی خلقت از آب مروی طلب	ناروت چاک چو کند مرشد طلب
زنده شمع بر کج کل طلب	بکه آید بجای آن خط منکب طلب	غرض خانی از کجا و همین طلب	مقصود اصلی کتب بر غرض طلب
باد نهد آفرینش زنی بکشت طلب	زدم من بکشد از روی مکتب طلب	فصل از نهد آفرینش طلب	خجین میباید آتش خانه خوب
چوب تنی نو از سبزه زوئی طلب	نم کسوی ترهت زین طلب	بر سر کتاب جهان روزی خود طلب	میرزا از سبزه طلب
بکشتن سبزه زوئی طلب	مرشد زوئی طلب	هر کس روزی از غایتی طلب	فغان آید صد زوئی طلب
بجواران از زوئی طلب	چون خود از زوئی طلب	از روی هر دو عالم از زوئی طلب	خند بذر بر کج طلب
ابرودن سبزه زوئی طلب	کردن کج سبزه زوئی طلب	بهر سبزه زوئی طلب	دارم دگر سبزه زوئی طلب
چشمه زوئی طلب	بکشد از زوئی طلب	کنت از سرمه زوئی طلب	نبرد زوئی طلب
بهر زوئی طلب	زنی از زوئی طلب	زرد با سبزه زوئی طلب	همچو ماهی کنت زوئی طلب
سبزه زوئی طلب	زنی از زوئی طلب	نیزین کلام زوئی طلب	دارم دگر زوئی طلب
از خود بر آوردن کلام زوئی طلب	باری اگر طلبی زوئی طلب	غنی خود کفایت زوئی طلب	نخله جالبه زوئی طلب
از خود بر آوردن کلام زوئی طلب	باری اگر طلبی زوئی طلب	از خود بر آوردن کلام زوئی طلب	دارم دگر زوئی طلب

آنچه بماند بجز از زلفان خرامانست	نام بکسی کسب جدا بامست	اگر سارای من خست غنای عالم بود	ز داغ در کمر آفتاب است
ای طایر اوزنوق تو موختم	عفتانگی است خزانست	ز چشم نور کفایت من خواهد یافت	مگر که تکت نرسد این است
رفت چون دل تفتان بر او فرود	نابودش بر غمت نماند	اگر لب کند آه از غنای داری	نوان زهره مطاف است
بعد از دگر امروا رفت بدم کردن	عجب بکاه که ز غنایت باخست	نه از خود رعایت بماند خورشید	مرا بر این صواب است
که دیار او را پیش خیمه ای که کم نشو	چنین وقت که خودی بی کس بود	هنوز لاله رخ نه باو اران را	که در فکر و دل افلاک است
زبان مسلمانان بخت کنایه کردان	همی بی گمان چون کشتی غم بود		
دل من گشت جدا از دست	بت پرستم بعد از دست	تا دهن منم توان خست لبوزن	مهرگان تو چاکه مراد در خست
گاه هر کس باید کرد	اوقاد است به یاد دست	از آن بچاک نشستم که آن گمان بود	مرا جوهر روی خود کند و دود است
بگو بماند ز نو دوری مشکل	نرو در گشت از دست		
خارج من سیر طایرین بر دست	کن رهنمون دامن بگرد دست	غم فراوان نام بکند نمانان خست	مرا بر نه که خویش در گمان است
از آتش زبیر حسن نه بگویند خطا	بدر است کسب یک کل از دست	زمانه خوبست که رسم طایرین دارد	مرا بر غمت که دور جان است
راکن این مصلحت فوسق دست	بند از زلف خود دل نه فوسق دست	تبعه بن خط فقل بزبان است	که در غم لب لبان است
خوان زاده از زلف خا دارد	که هر کس بدید او که کلاه و سر دست	کدام سیر هدر زنده که ناکش خود را	نفس کد خسته در خانه گمان است
زین فوسق سیر سطلش و دست	نمغ برفت زین کلاه و دست	اگر بدین است غبار نشین	ز شبای کفایت منوان است
خیال امیر مرا بر این است	بعد از کلاه در خواست	زلف نفع نه بکشد دست نماند	چو فتنه بود که زلف در میان است
		یکوی دست نه تو که غیب دو	بنشین را بکده گاه در میان است
		زلف تو کن کنی بر کفایت من است	رضا تو احوال بر بانی من است
		حسن تو که خونی زلفان زد بکشد	نگر بمل و دود و جبران من است
		بود بوند زلف دل نه بماند	خفتن این خیمه را بر او است

ساقی غیر داد و بر شکم جویش	ارش بد بگریز و دمار کی نیست	در خاک لطفیدن میتوان خنیش	این دانه را از نو و نامش
هر جانک بهر خود از جلو چش باریش	در سینه من دوستی رود ای میانی	مال دل نکاح من از راه طاهر است	خرف شکسته ایستد استخوان خنیش
رخ آفتاب بر سر منکامه منصور است	نشنه اکه فرق کرد با یار و رستا		
بای که مکذوبت بی رویی را گفت	فقد در کتب خورد دل کاره قصور است	عاقبت های جهان از بس بی حدی	تنگ همچون سایه برون می کشد از خنیش
سکات آن شیرین از این من در گنج	منیوان از آن خواهی نم ترش خنیش	سکنت نر هیچ باک مردم است	شکند بر روی نش رنگ شری خنیش
صحن نور کربست که در کوه کداز	ناج خودس از رویم منجه است		
عالمی را رویی ام آلوده و باده است	تنسج در خانه کل بکجاان بر دایه است	دایم ز خود فروشی زاهد بگریم	در هیچ نهایی عنوان خویش کرد خنیش
نیرسم اسلام اگر باغ رجبی	از کجای منیوان تا از دین بکجاست	طوایر آستان دل خون گرفته ایم	استاد و همچو تنوع به بابا خواند خنیش
نیست او را این اما خنیش خنیش	نخنی خنیش خنیش ز این عنوان خنیش		
غافل من رسید و فارسیا است	افکنده پیریش و جارا است	از فروغ خنیش بدی باغ آورد	بعد ازین جو نسج از کل منیوان آورد خنیش
از بزم نماندن من برون رود	برخواست که دم دادن عار است	از تنگ من کرد غایب ان غم است	تنسج منکین میسادل درین طاع آورد خنیش
زاده نشت ناخبا می زرب جان	کجی گرفت و نرض از سبب است	آسمان زین بار آتش ستم برین	چون فتنه ام بر سر خنیشی است
تا از خنیشی و نرض خون من خنیش	بدر و نرض زور و زار است	سوفت بر سر هر منیوان خنیش	بکشد آتش غنم نعل در و باغ آورد خنیش
رفتم بکده از به نظر خنیش	دشمن بر گرفت و عار است	عکس تمام فکته از لطف خنیش	محو آب کوه را به در باغ آورد خنیش
در سجدی ز به غایتی و ندم	بر رو گرفت و عار است		
کشت زاهد کف ک طاع است	کنده کنده ان با و جلال و عار است	آزلفت ز بهم دانسته و جان من	ایده سیرین ز و خون بخت است
دست منم کجی و با کجاست	منیوان از آن خواهی نم ترش است	مر کوه ایچران که خنیش اول غش	گرفت آتش خنیش و جان است
اگر که از دور و بهم لا غنم بکده	از غبار خوار و منیوان آنه خنیش	هر جا که دست طالع و ساد است	غواص این نفس و آب است
		ناتم فزونی منور بس خون رسیم	یکم خون غنم جو ندم و آب است
		از نعل جال تو آتش عدل ف	غیر از محبت تو در و بهم بخت است

برین بوخت نه دل کو بهار خوش	بر داغ سینه ام هر که لاله را خوش	سخت سپیده دل اما غم حجاب خوش	آتش افشا دور خانه و خواب خوش
دو رخ از قریب عید آفتاب خوش	منع نظاره ام بر به نظر خوش		
مستوق جلوه دل هر ذره میکند	نور جواغ انوار در جواغ خوش	آتش کرم دخی خشم بر خوش	جواغ دیده راه کو بهار خوش
بکناست آسمان در زیر خیمه های ماه	آفتاب از فروغ شعله در آتش خوش	نماند روغن باد آتشیم و سیدیم	که پاره دل و بر کاله هر خوش
بر خیمه های شکم دن علم خود دارد	نخله هم با بال و پر خرد خوش	نه از خشمش توان بران خوش	که نخله در کافا و غیر خوش
من در لب فراق کوید داغ سو خشم	آن داغ رفته رفته تمام خوش	هر اینکه جوج و غم زمانه به کار	دل رسیده مار غم در سوخت خوش
		و هم سبب شده در واهی ایجاد کشید	دو دان منع که در خلوت مریم خوش
خیال آینه سی خیال با هم خوش	خوان شگفته کلمه غم بر بهار خوش	زنونی سینه من سبک در آتش خوش	جوش تیغ تیر تو در خانه کمان خوش
بر دشت لغات رخ و آتشیم خوش	از خود خبرم کرد و در خود خبر خوش		
بلخ شمشیر بر وانه این فرمیدیم	که آتشی که مرا آتش خویشیم خوش	ز تاب غم تو آتش کوه دخی خوش	که نفس زلف سینه بر این خوش
خدا در هر جگر جگر لاله و غم	و لم بر حال برک نشین خوش	سایه سینه دل در آتش بود خوش	که آه در جگر و نخله در بدن خوش
دل خیمه شد و او دم منع میگاه	آفتاب بود اسی خورشید آن مجاهد خوش	ز نور سینه طالبت انقدر معلوم	که به جوش نره آتش بر این خوش
لاله داغ آتش از فراق بل و کل غم	آتش نمرکز و آتش دل یکجا خوش	زنونی جاده کاستی آن بسیل	بنان خانه طوق بر این خوش
من جگر وید که بر وانه زین حال	ناحوا که یکانی بر سر بر وانه خوش	میاد که برم نو داغ ناره دل	برک نخله سیه بوش در این خوش
		باید بسیل زلف غمینه در کشتن	نخله سینه جان کرده بود خوش
کازدم که آتش سینه را خوش	منع و برک بر ناره در این خوش	خضر نخله سیه آتشین روی	جولاله داغ و آتش لب خوش
کون غم منی بر ناره بر این خوش	این کل آتش که بر سر زده بر این خوش	حسرت غم تو ناره نیست یکدم	سینه و افکار بر سر غم خوش
آه کو نخله و نخله نخله موج من	به کس خانه جگر من بر این خوش	نخله غم ترانج نخله میدیم	که به نخله نخله نخله خوش
غیر از ما بر نخله نخله نخله	با وجود آنکه هر که از نخله خوش		
نخله غم توان دید در کس هر	کس از نخله بر نخله خوش	ز دیده آتش با غبار کوی توام	بلاست خشم کس جگر به نخله خوش

چون که به دین بن رسم برآید	که بجز نم که کل این خنده را بجا آید	چون که به دین بن رسم برآید	که بجز نم که کل این خنده را بجا آید
نکند کفیش از این دریا بچون	موج باشد بوی از خون بریدن است	نکند کفیش از این دریا بچون	موج باشد بوی از خون بریدن است
افروختن و بوی و باده برین	بروانه زین شمع بر کل است	افروختن و بوی و باده برین	بروانه زین شمع بر کل است
افرا دجام نشسته است و آب	آیا چه رنگی که شرب آب است	افرا دجام نشسته است و آب	آیا چه رنگی که شرب آب است
در کمره بیا که شرب آب است	در وی که نازد در خج افرا	در کمره بیا که شرب آب است	در وی که نازد در خج افرا
ناچه خوشدرد و دل و دیم بیا	چشم نموری که خون عالمی در خواب	ناچه خوشدرد و دل و دیم بیا	چشم نموری که خون عالمی در خواب
دلیل غرت الی حق همین گاه است	که خوردن می خورم بر بیا	دلیل غرت الی حق همین گاه است	که خوردن می خورم بر بیا
سر خجش راغ بر دل لاله را	در وی که نازد بر لاله را	سر خجش راغ بر دل لاله را	در وی که نازد بر لاله را
باز که هستی از غم دایم غم	آوردند ز رنگ و رخ که بیا	باز که هستی از غم دایم غم	آوردند ز رنگ و رخ که بیا
که در خا بیا زلف بیا شس جانین	دقت رفتن ز هر خور و افشانی بیا	که در خا بیا زلف بیا شس جانین	دقت رفتن ز هر خور و افشانی بیا
در علاج درد مار که است	دیده ناوبر بر مادر دل نمیرد	در علاج درد مار که است	دیده ناوبر بر مادر دل نمیرد
بیکه بر خاک نظر بیا	بیکه بر خاک نظر بیا	بیکه بر خاک نظر بیا	بیکه بر خاک نظر بیا
فروغ روی نور بیا کل	که بانی نازد از زین بل	فروغ روی نور بیا کل	که بانی نازد از زین بل
بیشتر و چون از جان نظاره	که چشم بیا بیا بیا کل	بیشتر و چون از جان نظاره	که چشم بیا بیا بیا کل
نبود و حوصله نوز بیا کل	عرق زهره شکر در این کل	نبود و حوصله نوز بیا کل	عرق زهره شکر در این کل
خون چشم از دل صد باره	شماره رنگ نیست می و بیا	خون چشم از دل صد باره	شماره رنگ نیست می و بیا
جلوه کردی که افرا و افرا	دشت تری که افرا بیا	جلوه کردی که افرا و افرا	دشت تری که افرا بیا
در ساعه غم نازد بیا	نکند است افرا که نوز	در ساعه غم نازد بیا	نکند است افرا که نوز
از تنج آه بکشت	آیا بیا دل بیا	از تنج آه بکشت	آیا بیا دل بیا

کر از بس برای نیش مستند	مین کرده که گشت میماند	غلط است اینکه لغتستان را نگران	و اینم این سلسله مار بخون و پاهای
قمره دلش در خط غیر الوهت	نیز نیست قدم قدم در دم از خود	جان شاد رفت که دم و غلغله	چگونه کرد سرست عالم با خبر بهایت
روی از عالم کرد آن که غایبی بدست	که کند از کونین از لطف و نای بدست	بهره صاف و نایب اندیشه بدست	جان ز بجای تو چون آن که هر بدست
نیمج دل را از هوای غیبتی بدست	و غنای حق که جوی غنای بدست	دیده نیست که میران نایب بدست	فان همچونان تو عجب طبع بدست
ای که سبزه شمع و لب غنای بدست	که خود و فانیست از دست غنای بدست	زین آن که که بخرم که من برداری	که از آنم که مرا خد کند باید بدست
غم از دل من و از لب غنای بدست	غده عید و سبزه بر غنای بدست	نفس نافر بود از لعل راه روان	از دانه که بکلونک بخت بدست
نوبان نامت منور و بخت غنای بدست	خیال من بخت چوین و فانی بدست	نار سینه بخت از لعل روان	زخم خنده که بخت بدست
نور و غنای آن نظار غنای بدست	زین مشایخ چون موج غنای بدست	نفس او ضاع جهان غنای بدست	این که غایت که چون و سبب بدست
غبار آلوده که روک دی سبزه بدست	اگر بوی غنای جان بدست	جسم خاکست غنای روان	سبل چون کرده از غنای بدست
نور و غنای تو چون غنای بدست	که سبزه و غنای از غنای بدست	بگر که هر دو غنای غنای بدست	با ده خون دل این عامر غنای بدست
بر کات بر خیم بخت غنای بدست	که بخت بر غنای و کار و غنای بدست	نمک و زرقان بدای غنای بدست	کار بخت غنای بدست
نایب غنای غنای بدست	بخت بر غنای که بخت غنای بدست	بخت غنای که بخت غنای بدست	نایب غنای که بخت غنای بدست
زابل که بخت غنای بدست	که بخت غنای که بخت غنای بدست	نایب غنای که بخت غنای بدست	نایب غنای که بخت غنای بدست
زابل که بخت غنای بدست	که بخت غنای که بخت غنای بدست	نایب غنای که بخت غنای بدست	نایب غنای که بخت غنای بدست
عالم از لعل تو غنای بدست	که بخت غنای که بخت غنای بدست	نایب غنای که بخت غنای بدست	نایب غنای که بخت غنای بدست
بخت این کل غنای بدست	که بخت غنای که بخت غنای بدست	نایب غنای که بخت غنای بدست	نایب غنای که بخت غنای بدست
بخت این کل غنای بدست	که بخت غنای که بخت غنای بدست	نایب غنای که بخت غنای بدست	نایب غنای که بخت غنای بدست

نرفش از کمال بر تن عاقل	زبردست چون خودی جلالت	جامه زین او در دیده کونا بین	بنیاد شکامه احسان است
ز بر زینت سر به از کاسه بود	وزنه در راه نو پا هم آشنایست	است در هر برده آن جادو حسن طوطا	صاحبان چشم زینت کمران عفت
تا در هیچ نرفش ز نجر خانه برکت	در بند و نبودن از نامقد است	نصب هر دل که بند و سبک در	با وجود یار و با بخش صاحب
هر از موی نرفش با یکان خردین	هم حسن خیمت هم فصل است	چون رک به بیان فصیح سبک و ناز	ناودان کعبه دل که به در الوی
از بر و قد و زاد حدیث بگفت	آفرینش بگفت آن دروغ گوشت	نبت در هر دل که غم می بخندارد	چون صد کاسه زینت خوشنود
بر روی خوش بند از نجر عجب است	آینه دلک و هم فال و هم غایت	کنشی می هست در طوفان غم با و مراد	در میان طلب و کمال رانجام
غیر از آن که سر کرد و فکر و نمودی	هر خبر از تو کم نشد وقت نایب است	در کند دل شکا زینت خیمه کاشی	با غمی نهمای او به کوش آشنای
دوبان شو خود را باید زینت	هر که میگفت ای هم فال و هم غایت	ز جان باز و شوق نبار غایت	با و بان به نیکوای هر زمانه
که به ناز و شوخیت لاغری است	چون مصای موی خردن غم ناز	عاشق با کام ز دلدار در دانه	آهسته و جبهه ز زینت بران می گوشت
میکنند بر غایت نمی خندد جا	کوچه کردی میکند پسته و دایم جان	بسته در و کار دل بران کاکه	نبدای دلگشای او به بستی کوشت
هر چه بر سر بود در دل تصور میکند	این چنین نفاش افش در عالم کجاست	بنوای لاد و شکر بر کافا و دین	با وجود آنکه بیک است و ایم مانا
بهر دار و اوج فدی بگویند کافا	با و بای این چنین در عالم کجاست	بانیه می زند زینت زینت فول	هر دل با برک کردی شای توان
بوسنی از جاده میاید بر روی نفس	خاک برف زینت کفان این چنین کجاست	چهره بر سر دار و زایل زینت زلف	چون تلخ است او با بچه خوش است
دینکست که غم بر روی نیست	در کت و عقد به جا شربت نجات	دست برین کمر است و دلش کجاست	این به طوطا که او دکت و عقد است
در جویم کجاست چه میگوید سخن	چون بل حق رسد کوبای سراسر است	که به سر نایب او کجاست هر چه است	هر سرندی از و نجر خند مالک است
غیر از آن که ز زینت میاید	در میان در و دندان و دندان کجاست	که به سیدار و خطار استین و جیم	زینت نافش و شمع و دین است
نمایم بر سر عینش زینت	بهر عدل زینت لاکهای است	نمونه فیلان نه در ده زانما	بهره زینت او به زینت کجاست
آیند بر سر جابه و زینت	نقشای و نونش و نونش و نونش	این غزل بر سر از نرفش کونما	از زینت خامه کفان نونش
است با و بای است جو با نونش	بجو نونش کونما نونش نونش		

بهره زینت

بکمر نغمه ز در بحر رخ آن بخت
 مردم و جوانه در بر کلاه بر سر
 کعبه رخس دل از رخس رخس
 هر که بپوشد با بل حق مردان خدا
 مبتندان که هر آفتاب خیال منور
 از تابان دما سر میدان فکند
 نذر رخس دل از رخس رخس
 از غبار دل زبان آتشین گفتار
 خواست کنیز از باب خرد و وفا
 خشم را که آرد در بر رخس
 میکند از رخس رخس رخس
 بهر دنیا بدار از باب رخس
 عالم از نور روی او عیان رخس
 کس مفر از رخس دل نامبر
 خشم رخس رخس رخس
 چون رخس رخس رخس
 رخس رخس اول آنکه هر چه بخوابد
 یکبار در در رخس رخس
 چون رخس رخس رخس
 کوچه رخس رخس رخس

در جادو آرزو آرزو از او را
 نفس عالم بجهنم آید و در آرزو
 بود که گردان مدارش بر نفس عالم
 و طواف کعبه و چلیک از خود بگذری
 خطبه و دعا و صحن ساز و بزم غما
 بنده بنده و بده جبران بگذرد و بود
 دیده بین از عالم از بیدگان خوشی
 آسمان و صد و پنجاه و یک گنجینه
 چار و پانزده جهان الف با هم
 هر سالی از غوث وجود آید
 چشم بخوان گمانی بودی بنده
 با او دمان غنچه را کام نبرد
 یک تنگ بر دم کز آید بخت
 گشت زو سبب بگردان
 براه ساد و با خودان بنشینم
 سخن ز منبر سخن خوشی من است
 جاب و کسر که دل ابرو است
 اما کائنات در بنده نام مجنون
 زمان تو به عالم غیبی آید
 ز هر دلی که در دود و دود است

کمال خوشنویسی
در کمال خوشنویسی
نصرت کمال خوشنویسی
موفقیت کمال خوشنویسی

[illegible][illegible]

Handwritten signature: *محمد بن عبد الله*

70

نیایان گرفت هم پیداری پیش	دستی که محرم کز خوشی نومرگی
روزان نیست که چون آرد بخیم ترا	هیچ نشنودن این شمع ای دلگی
ای دو عالم ز تو بزرگتر ای دلگی	همه جا ز تو بزرگتر ای دلگی
بیا که سحر را که ز یاد طبع که هست	من بچو صد زانایا بنویک است
رو نگارم نه نه خوشی سبایک	رفتار و ستم غنایان کبریا
چشمه واکرده طوطی گفت آرد	نه فرمودم سخن آینه ساسی کجا
چو نیای گفت که حسن بدایک است	بهر کجا که نگرند بنمود آفتاب است
ای مباد و نه زلف چو محرم نه	بادی پیش که دلش ازین کجاست
ز فزون نقش هر کجا نظر درستی	کرشته دامن دل میکند که با کجا
غیر دل همه نقش نگار محبت	همین ورق که کشیده مدعا است
هر لوح مراری ز جهان تیره خاک	دینیت بیوت که بیاجان است
از دل سخت نمان از مال نام خواب	خوش جامون طابری ازین غدا
بهر گردن نهاد از مال طوق نیک	سهر و موزون تو ما ازین کجا
دینک قلب آن زلف کمال کزین	کمان غبار خاشاک هم باد او
ناله کنین بشنید هیچ جانم کرد	نه ز سراری که زان شب زود خواب

از خواص تو جود می که بر باد از خاک
نه خدایت که از دین محراب
بهر سر و دست کائناتش زده است
من ز حایر و ناله چنان بر قهرم
هر غباری که منقش بر دل بخت نموده
لیکه کردیم قنار کوته کن سکند
دل که سنگ مایه و جلا غرض نشد
خون بکر کن از همه جا بچونست
بد و خیر تو چهار شد چنان کرکس
دی ز نایب کشف بر بعد می نشست
از زو خاشاک سود بر خواست
خطا بر که ز نشت لب جان برخواست
میکند بدل بر باد انش جویبار
فتنه را عالمی بر نود که می رسد
قدح و کون نور و سیلابی بخواست
رفتن از عالم بر نود به آرزوست
چو خط ز عارض آن فتنه جهانی بخواست
نیفت از دل آتش بر فتنه نایک
نیکام که در دست بنوان برادرش
عاز سایه پس طبل بخورد و حجاب

دل قنار و خوش معشای نو فغانی
خاندان کسب هم یک دنیا کجاست

[illegible]

مجلس اول
مجلس اول

این کتاب
مجلس
تألیف
کتابخانه

منه

مکتبہ اسلامیہ

تا روی ملک خنده جواد گشت	هرگاه که از حلقه زنجیر فروخت	هرگز از راه عدم او را با فروخت	بجو عمر از فغان یکدای فروخت
از خمر رقا نوای نور نیست	جمع آمده اجوائی کن ای شنده بر خور	بجو ریسمای خواران گزیده	از لب پخته هر خون صدای فروخت
هر قطره اشکی که فتنه بهر بدن	از نوح جان تو گهای شده بر خور		
زان خانه بربازد که ز خانه بر خور	خندان ز جهان کرد و بید که بر خور		
بر خیزند بر ج که از عالم اسباب	یکره توان و نفس نابین خور		
کل که در غبار نظر از آن خال با کوش	خوش فتنه از دهنش کوشه زبانش		
هر که از دست سستی زد بر زمین	صدفان افاده دار که از باغ خور		
آرزو در دل این رنگ بود و غنچه بود	بجو داغ لاله از دل این قمار خور		
کعبه دل فقر دار و کعبه اهل گشت	هر که را بجا کوشش با خمر بر خور		
هر که را دیدیم در کردار سستی	ساعت گدازد بین در با و بر خور		
چرخ نخل آسمان افاده بر خور	هر که از طاق دانافه و کبر خور		
دستی از کربان که کوشه	گر کفن کرد و کردت و کربان خور		
کوه غم بر دل نشسته سردی فروخت	آتش بر زمین افاده و کردی فروخت	کجا براده عدم اگر گشتن بید	اگر چه از بداهم کرد کار و دل بید
سج و دیار بود که باره محرابی	ز چشم بی کار و ان بن اده کردی	نشسته که از شرفه دست بردار	بهر دیار که رفیق آسمان بید
در دهان خمر زهم سردی فروخت	عالمی افاده ازین نام و روی فروخت	غافل از بوی گل خالی بید	صفای بر منی از روی غافل بید
سخت لسان و کوفت سردی فروخت	خاندان این بران کرد و کردی فروخت	نکته اندر عکس مکتبه ناسیر	نکته دل از میراد نمی بید
هر که او دیدیم سر و بر با کشید	بچشم بوار افاده و غباری فروخت	خطا نرسه ازین هر کجای بید	نکته خاص نرسه ازین هر کجای بید
چشم نابره زده قلم ز غار عمر	طی نرسه ازین هر کجای بید	چشم و زده بران خود بید	نقل و نرسه ازین هر کجای بید

من بر خشمش نه خسته را قضا کنم سنبوان خواند ریحانی آیه فتح خط نارسه زبانی رخ رنوس نو چو کباب که غافل شود از بر دهن روح گشته مجنون بخار لوده نخوشی نو در از محبت سوز	دایغ من چون جگر لاله ز برون پید عالم آتوبه از آن مشت سوز پید همچو موج از قبح باوه کلکول پید نن بسین نواز چایه کلکول پید کردیادی که زین دهن پید چو ز مهر بر آن نامه مضمون پید	بیل و لاله زور و نو باد نهی کرد و طینت بران از نیت دوار صاحب تو افان معطر شمشیر چون تاشم غل مرت حق ناتر نشند ای دل برونش نو از و اول دولت و ناسر با جبر نم	ای دلی زور و کی نباید پید لذذ و لذذش نو و پید چون غنچه کی که نو و دل پید بکین ای شگن ای که مرست که شنب بود و نوبای که مرست با همه آید این کو هر غنچه غلطان
خط نرسه از آن لعل آتش پید ندیدت از خود و کج از او پید نوی کرانه ز صافای بهین پید در باخته بانی پنهانی خوشن	ز لطف زهر خط از بران پید کر بایه کردی نظر که چن پید سخن ز بلیت چون خط از بران پید ز چهره ساری آینه این چن پید	بر و نوب و آنا شنب که مرست هر که فاد و فاد و کلا این کرد خضود دل بود با عباد که مرست زدایغ که ننده فرید جا که مرست	یک سنگ غفلت که آید که مرست چکندیل بدو بار خایه که مرست تمام سجد سبوت طاعی که مرست ز قوت و قوت بیل دایغ که مرست
مضمون جان شنب نه پید از نقطه خال نوین آینه پیری از یک کل آینه این پیری با کل نو آینه نقل شنب	عمر که زان ارشون تبر نو پید کوین عام از لب مجوی نو پید هر سوی نظر ما بر گتم و نو پید این که که آینه هم از نو پید	نفس چگونه باند نرسه ام با آه دین بایل اگر بر که که خود چو کو نو نو و در ستر فست نصیب حال ز کج زان خویش	نفس چگونه کند رخت فرخی که مرست ز خاک اردو جهان که کوشی که مرست ز عمر ز غفلت نه ای که مرست ز انفعال نو دایمی که مرست
من نه در کم ز خوید بر آید آینه دهن زین کسر کویت	این نفس غریب خم ابرو نو پید هر جا که دلم ننده در کو پید	چو او از نو و دهن کوشی که مرست ز کوشه کبری دوم طلا که مرست	من خطا هر که کل و مرست خوبه کل از این پید
در چشم غلافین بود و وضع جلال چون جوی بود که نو و دای پید		چرخش از لاف عبرت پید	

من خطا هر که کل و مرست
خوبه کل از این پید

من خطا هر که کل و مرست
خوبه کل از این پید

من خطا هر که کل و مرست
خوبه کل از این پید

من خطا هر که کل و مرست
خوبه کل از این پید

من خطا هر که کل و مرست
خوبه کل از این پید

شمع کافوری دوسه دوا	از دوا نوسه آستین بد است	بر جبهه غنچه اگر است پرده	چون کلاه دوده صورت پرست
از کفن غنای خطه زلف	کل زلف کفن کفن بد است		
حسن خطه است از زلفش	نویا بسته از زلفش بد است	چون برگی بکامی بر سر درخت	دور تر خیزد باندان بد است
از زلفش اوج کفر غنچه بی گداز	این اسیر موج است بی گداز	رو زلف بر نهانی نوید است	زلف از خنده سبزه زلفش
چشم پوشیده از هر چه در عالم	چشمه سیل جوان بصدای گداز	خوابش نمی بیند در دوده زلفش	منبوه خنده خوابش
کینه زلفش نو خطه بر لبی نور	بال طافش بود پای جوانی گداز	از دم زلفش نیل بازار زلفش	منبوه کمرش که زماروی کرد زلفش
بلا طافش نو در دایه گداز	در شک تو ایست خزان گداز	منبوه زلفش به زلفش	از زلفش آید این و زلفش
چون زلفش نو خطه بر لبش	تافت زلفش نو خطه بر لبش	میکنه بکانه دولت این زلفش	هر چه کمرش دولت زلفش
ادب غنچه کرم جرات کرد	در زلفش زلفش زلفش		
چون زلفش کل از زلفش	بکرم زلفش گداز گداز	در پای خیم زلفش زلفش	چون زلفش آید کما زلفش
چون زلفش آید سبزه	بیش زلفش زلفش گداز گداز	زلفش زلفش زلفش	لایه زلفش زلفش
تا زلفش زلفش زلفش	کرم زلفش زلفش گداز گداز	خاک زلفش زلفش زلفش	در زلفش زلفش زلفش
هر که زلفش زلفش زلفش	کل زلفش زلفش زلفش	در زلفش زلفش زلفش	است زلفش زلفش زلفش
یار زلفش زلفش زلفش	گداز زلفش زلفش زلفش	زلفش زلفش زلفش	خطی زلفش زلفش زلفش
آیه زلفش زلفش زلفش	بطل زلفش زلفش زلفش	زلفش زلفش زلفش	زلفش زلفش زلفش
چون زلفش زلفش زلفش	هر که زلفش زلفش زلفش	زلفش زلفش زلفش	زلفش زلفش زلفش
فتح زلفش زلفش زلفش	چون زلفش زلفش زلفش	زلفش زلفش زلفش	زلفش زلفش زلفش
چون زلفش زلفش زلفش	چون زلفش زلفش زلفش	زلفش زلفش زلفش	زلفش زلفش زلفش
چون زلفش زلفش زلفش	چون زلفش زلفش زلفش	زلفش زلفش زلفش	زلفش زلفش زلفش

فرخنده عالمی خاک نیست خنجم	افتادن دین ز جهان این بر است	هر خط میرسیم بجای دین مجربا	چون موج باز خوش گذشت طریقی
عالم ز بل نیک در یاست	کر غباری بود بخاطر است	نباید ی که گشت زنگار گشتند	گفتن طریقی تا و گفتن طریقی
ز بل نیک در عالم خاک	غباری که بود در خواطرات	در فکر دینی و سر انجام دینی	بودن طریقی ما و بودن طریقی
یک لحظه نیست از نظر خنجم	چون نور نظر که به جهان از نظر است	وامان ز بیم دول کل نکش دین	چندین طریقی ما و چندین طریقی
بولنه آن لب سبزه را باقی است	این می لعل ز باد از دین شاد است	بهمان دینکار نه و عیب	و بدین طریقی ما و بدین طریقی
		نه ملک که ده سر کردن بخون جلال	بر تو نمر که در آینه ادر است
در ملک خاک قیاس بر است	همو ای سلوک لایس و بر است		
کو که در معرفت نیست خنجم	تا توان کار چون افتد در خنجم	مغفرت حقان میدان خنجم	همچو کنی کبر و عیال خنجم
آنک که عده خود را در کف است	در جهان که کند در کف خنجم	در هر که دست میای خنجم	بر روی کسی که نشاند در کف
حلقه خنجم از خنجم آهونو	در رخساری که میاید خنجم	رفته ایم از خوش و بد و کوفیل که ایم	خنجم بر خنجم ز عالم عاید که ایم
عقود او که در عرض خود نمیاید	کر میگویند در خنجم خنجم	چون رنگ نیکین خنجم خنجم	خانه طریقی میاید خنجم
از روی مردم بر خنجم خنجم	از بر طراوی کویا خنجم	خون خنجم را که خنجم خنجم	خود بین کسی که خنجم خنجم
از خنجم دول که آینه درین خنجم	مغفرت ز هر کس که بود خنجم		
هر روز آینه خنجم خنجم	هر کس که آینه خنجم خنجم	صورت خنجم خنجم خنجم	چون خنجم زنده کار ما و خنجم
بر خنجم خنجم خنجم	جایی که این خنجم خنجم	کینه خنجم خنجم خنجم	کاین کور تا خاک خنجم
ز کینه خنجم کل خنجم	بر خنجم خنجم خنجم	مرغ ملول کن صحرا خنجم	هر جا که خنجم بر و بال خنجم
		دانه با خنجم خنجم	دست بر دم بود بر خنجم
چون خنجم خنجم خنجم	بیراهه که بر خنجم خنجم	خنجم خنجم خنجم	بر و خنجم خنجم
هر دم که در دل خنجم	بستن طریقی ما و بستن طریقی	چون موج زینا خود و خنجم	خنجم آن زلف میل و طریقی

نصفی است از خنجم
نصفی است از خنجم
نصفی است از خنجم
نصفی است از خنجم

آرزو در دل من خفته بر من هست	سینه ساد و من سینه مطبوعه	گفت روشن بنی کردن من را	خانه دختره که جوهر از بهشت
کری حرص بخورم کناره و دران	عرفی سرد و خفایم علاج نیست		
ز دی جویخ زیاکن بن خاسته	که نیم گشته باز ترا و صیانت	ز ضعف و دل این من کرا بهشت	و بال آینه حکم زنا تو بهشت
اگر خس و خادوم در دل نگارم	برق بن و نعل و اندک گار است	غزه خنجر سینه ناب کف با به	و هست دوست مرده و دوست بهشت
بعضی بعدم قابل و بعضی موجودند	در نقطه سو سو هم دمان تو بهشت	جان و دل سردارم من تو کباب	نصف غزه بکن و قوتی کاه بهشت
کمر سخن هست در غم و غمی	حرفه که ز پا و از ان و بهشت	حاسب این طبعی من به نیم کاره	بار بر سر آمد و طالب فضا بهشت
کس مرده از شکست دل نماند	این نیمه چون شکست لایق بهشت		
بهر کس زهر زهر و در غم و غمی	دور از خیمه زین رن خاک بهشت		
بنت زاده نیم زهر بهشت	حلقه دام مار کبر بهشت		
دل نواز نامه بدل دم خود بهشت	آب و هم بهر ای نکت بهشت	نارنگ غم راهین قدر دانه	که نیم حمله کار میکند بهشت
عزیزه دل را بر جان باز بهشت	نیج بهر هم براند و هم بهشت	ز غم غمی من می آید	بخت در کرد و دانه بهشت
دیده ام دیده غم از غم بکن	این گل نشن باغ نظر باز بهشت	بخت گل گاه می بهشت	چشم من تو غم سا بهشت
بکن ناز تو بهر خنده خوری ناز	مردم خیمه نو در عین نظر باز بهشت	با خلقت و کم آینه بر و بهشت	و هست شرب من خانه بهشت
بهر دانه و به دل و غم و غم	کار چشم تو همین خانه براند بهشت	که جو مال غم آینه صیغان بحال	جوخ این طایفه را از غم اند بهشت
نوش است اینک تو کسب تو کس	در سر که هوای ز سر زار بهشت		
و بهر سرش از اهل سر می چشم	ناجو کلک هم من من من بهشت		
آینه بانی خیر تو خفا و خفا	غزه نوح نو در عین من بهشت		
چون بیا و کل خفا تو نام و غم	میل ز این آهنگ هم او بهشت		
نور کسین بود از مصحح آرام	در سر که با دوق هم او بهشت		
		نارنگ غم راهین قدر دانه	که نیم حمله کار میکند بهشت
		ز غم غمی من می آید	بخت در کرد و دانه بهشت
		بخت گل گاه می بهشت	چشم من تو غم سا بهشت
		با خلقت و کم آینه بر و بهشت	و هست شرب من خانه بهشت
		که جو مال غم آینه صیغان بحال	جوخ این طایفه را از غم اند بهشت
		آینه ز خفا باغ نظر سا بهشت	ششم خیمه ان آراب کبر سا بهشت
		غزه رجن اگر کرده با خاره منج	دانه را با نام سپر سا بهشت
		آب رنگت از دوق منج	دختر ز غم ای نوع سپر سا بهشت
		خود بخود با دلقن از غم سپر	کو میا جامه مرا بکنه کبر سا بهشت
		نه این رنگ اخلاص کبر سا بهشت	غنم بسیار این غم سپر سا بهشت
		کبریت غم که نشن کار	حالت در دوق سودر کبر سا بهشت
		کبریت غم که نشن کار	کبریت غم که نشن کار

در سینه سینه سینه سینه
خیمه سینه سینه سینه سینه

از غایت
در این کتاب
نیز به شرح
آن پرداخته

یار این باد و بحر و آسمان نویسنده	نقد شرح هر یک بر آن مانده	از غایت هر یک بسیار مجید	چیزی بخوبی هر که نمی شناسد
نامه از نام تو محبت که از تو	چون به جود و اندیشه تو	تا خطبه و دوا و نامه که نیست	از نامه که هر کجاست نامش نیست
چون خیمه ام حبیب رنگه و دشت	برنگ که بهار بهشت کو خشت	خطایان زینج حواش که نیست	از آوده که نیکو عیانی که نیست
هر طرف و بیانی باوه جان بیکه	این به نیست که در و بر جان بیکه	برین زو و بر بهار عین نیست	بتمه بروی کل نامت نیست
تا تو نیز از غایت اهل بیاری	دقت هر چه در آن روان ریخت	چون که نیکو در و دوا و کار	ناشنه دل که خدا با نیکه نیست
هر کجا خانه هست و بی سرچین	بال در چمن آن سرور و نیکه	جامه شراب بهر لای نیست	خوشه سوسای با نیکه نیست
کز آن که جهان پای که از مین	بیکه هر سواد و خیمه که آن نیکه	از صد هر خانه و خشت با نیکه	کردی که به از نو از خط نیست
چون بدی که نیکه ای که در و جان	هر کجا با نیکه نیکه جان نیکه	نوریده که نیکه مین نیست	شد که نیکه نور جان نیست
هنوز خط از لب بر نیکه نیست	که بود هر کجا از نیکه نیست	زلف نو در کفن و نیکه نیست	هر ضلع که از نیکه نیست
زنده باد و احداث نموده از جا	فنا و چون از نیکه نیکه نیست	تا بهر خیمه خط و نیکه نیست	آیه نو خط و نیکه نیست
کتابت آن مایل می دهم	که نیکه دوا و جان نیکه نیست	دل ز نیکه غرق از نیکه نیست	کو با بروی آیه نیکه نیست
منو و نیکه ز نیکه نیکه نیست	هر که نیکه دوا و جان نیکه نیست	از نیکه دیکه نیکه نیست	هر کس و نیکه نیکه نیست
ز نیکه نیکه نیکه نیکه نیست	که نیکه نیکه نیکه نیکه نیست	زلف و عارض و نیکه نیست	از نیکه نیکه نیکه نیست
بال هر نیکه نیکه نیست	بر و نیکه نیکه نیکه نیست	خوی عالم نور و نیکه نیست	دوره از نیکه نیکه نیست
نیکه نیکه نیکه نیکه نیست	این نیکه نیکه نیکه نیست	بزرگ خواب و نیکه نیست	سرو از نیکه نیکه نیست
از احضار آمدن بیکان نو	شاه کل و نیکه نیکه نیست	چون که نیکه نیکه نیکه نیست	چون که نیکه نیکه نیکه نیست
صورت نیکه نیکه نیکه نیست	کینی نیکه نیکه نیکه نیست	هر و نیکه نیکه نیکه نیست	آیه نیکه نیکه نیکه نیست

از غایت
در این کتاب
نیز به شرح
آن پرداخته

آینه تاز روی تو زیور کردی	خود را با قیاب برابر گرفته است
آتش میفرم از جای کمر کردی	این بند از فروغ کمر گرفته است
نرکان بهم نمیزند از قیاس	آینه عکس تو در برابر گرفته است
دل در میان دلی که بر تو نموده است	این چرا سبای غیر گرفته است
آتش زانکه نه ترا گرفته است	این رسته از فروغ کمر گرفته است
ترا تو دلی که تو عالم گشته است	هر هر دو که بکرم در گرفته است
دلسا بجای نامه اعمال میرسد	آفاق رنگ عجب گرفته است
نخل خوان رسیده اگر بنمید	چرا از دلمه در گرفته است
نات آب ز کجای قدم را پیش	آینه بنشین از کمر گرفته است
عالم خوانست و نیست آفتاب	خون دل که دین من گرفته است
از خوا تو نیم ضعیف نمیرود	این رسته جای در دل گرفته است
از بیکه در هر یکی غم گرفته است	همچو دلمه سر اسر عالم گرفته است
ناید به من نشسته غبار غیر	روی زمین ز خیم نرم گرفته است
زلفش بهر دوست غم گرفته است	ای روی او نیست کما گرفته است
چون از میان خلق بکرم کن	خون را و میانه گرفته است
صورت پاک که به قصود دوست	حاجی به زنده راه میان گرفته است
آتش میجوید دلمه و آفتاب	کوباکه خاک کس از من گرفته است
خنده زانکه دل زنده بودی	ظاهر آگاهی منج ترا بانه است
قانه دل هر که از کمالی رفته	منه اند بود و خندان با و خدا
ز آنکه در دل خنده و در کس گرفته است	دزیرت مهر دور بود و سحر
ساقی چنین کزین نرفته دل از خنده	ای که ستم می نری دل بجای کمال
باید این کس از زنجیر با گرفته است	آنچنان که صغر کرد و زنده ادا گشت
هر که ز باران رود اگر بکس گرفته است	کشت مرفوشان بر سر نهاده است
ای دل احوال مرد را چه پستی غلظت	آن عزیز القدر پستی زنده است
یخچم است او بخر خواب زنده است	سخت سیاه است که در خور گرفته است
باشند و لم همیشه به نبال زنده	این میرد ایم از با صبا گرفته است
باش ای در اری نش من افتاده	تار و افتاد را دیدم نه گرفته است
این کرد و نامیست که بالا گرفته است	از خود میرد است که بحر گرفته است
مار اشته اگر کند از زنده عقال	از دست ناکه دامن بحر گرفته است
ضعیف نه ز رفوت صبر گرفته است	دستم عصا کردن من گرفته است
از عکس کور آینه اعمی نمیشود	هر جانی جسته به لیم جا گرفته است
از مکتب فیلیم سازه خط شمس	گردیست اینکه راه مردم گرفته است

باز من

از بیکه در هر یکی غم گرفته است
ناید به من نشسته غبار غیر
زلفش بهر دوست غم گرفته است
چون از میان خلق بکرم کن
صورت پاک که به قصود دوست
آتش میجوید دلمه و آفتاب
خنده زانکه دل زنده بودی
قانه دل هر که از کمالی رفته
ز آنکه در دل خنده و در کس گرفته است
ساقی چنین کزین نرفته دل از خنده
باید این کس از زنجیر با گرفته است
هر که ز باران رود اگر بکس گرفته است
ای دل احوال مرد را چه پستی غلظت
یخچم است او بخر خواب زنده است
باشند و لم همیشه به نبال زنده
باش ای در اری نش من افتاده
این کرد و نامیست که بالا گرفته است
مار اشته اگر کند از زنده عقال
ضعیف نه ز رفوت صبر گرفته است
از عکس کور آینه اعمی نمیشود
از مکتب فیلیم سازه خط شمس

از دلم در غم بگذرد که افشاده است	چشم از آینه آینه در افشاده است	دل به آن کار خوش و شک افشاده است	فصل ما کنون آن شک افشاده است
موشکاف از نقش دارد و در نظر افشاده است	زان کارم کار با موشکاف افشاده است	بجمله کارم از دلم نظر دارم طبع	وقت شد غم بر سر افشاده است
کعبه از آرزوی خام و با رکب	سخت نبرد است نو کار افشاده است	جایه در مثل صیبت کن که چشم بود	چون بادی آسمان فروز افشاده است
سین از نقش است باری افشاده است	کل جوفه کس از اعتد افشاده است	شکسته نفس در حلقه زمان شد	رستگار و مار را یکی افشاده است
نمود از دل و چون کشاکش افشاده است	منج او از بیکه جاب افشاده است	در کسان خجری مجرم کبر	دست بر آبی هم چون بر کاف افشاده است
از برای خوا طویل بکشد هم	ورنه نپدارم که نش در بهار افشاده است	نابر خور خط مشک فام افشاده است	من که بستم آفتاب بر لب افشاده است
رشته کوه پشته جاد و سیر	در ره بود ای و بیکه سر افشاده است	در دلم آخر کار افشاده است	مرغی در شبان خود بیدار افشاده است
و خیال شرح حال خیم تر افشاده است	کننی فکر که خواب افشاده است	باز بر نظر بر جوتم افشاده است	انگشتین را می بر خیم افشاده است
کعبه از هم بکشد کن فضا	محبت زان سرشته از نظر افشاده است	طوبعم در بنوای محو طوفان	نفس بیدار بر کوه افشاده است
ناگه کوه نو نواره بکشد افشاده است	بیج و نایبند و جان کفر افشاده است	نبرد کمان از بر روی جبهه	ز نرس نیرت به بلوی کمان افشاده است
برق عالم سوزانند و در سپاه	آتش در خوش از دلم افشاده است	در این شبنا سینه کج افشاده است	راه بخود و الفاری و افشاده است
است چون بیج و در هر افشاده است	بکشد زلف نعل بیکه افشاده است	دست نه چن سینه افشاده است	ورنه زلف از سبای افشاده است
زشته سر و کمر کعبه افشاده است	و بد که کس آن سوی کفر افشاده است	بنهار صورت چن که از روح	دید که کس آن چن افشاده است
آه مظلومان که از دلم افشاده است	بکشد از دلم افشاده است	نیزه از لب کمان افشاده است	کرده در غم افشاده است
آسمان بر فز عالم سینه افشاده است	دو دانه مکر در خوش افشاده است	در آن کمان افشاده است	کوتنه ویرانه من افشاده است
سج و کمر سینه از دلم افشاده است	چون ناکس و دهر افشاده است	سپهوان خواند از چن افشاده است	بیکه بنش با جوتم افشاده است
از بکای می نایب افشاده است	بهر هنر تیغ بر روی افشاده است	اعتبارت جهان افشاده است	نماد افشاده است
زنده خوشبختی افشاده است	سایه کمری در افشاده است	دل دلموس زلف افشاده است	بر سر افشاده است

بک کل زمین سبزه و دوازده شمشیر	کوباکر بر سبال ها افتاده است	روشنی شکفته شده جان سروده	آورد خنده بون و لای سروده است
سایه بخت از خنده تنهای بر زمین	بسیار روزی چون ربای افتاده	چون غنچه این طبا که بر خوشن جبهه	نماندنی نفس همه را بدیده است
نفس بر روی نوک سر نهاده است	کار آینه ز روی نوایه افتاده	لکه غم بیکه جسم را بشم سروده	چون رگ فوف غم رسیده است
در شرف کمرش من نواموز داده	از رحم و طوطی طبل بر آه افتاده	نیمه غش ز لب لبیل کوی خورده	خورد که بیکای کل دهن پرده
لانه از پسته کوی کوی و آون	رفته سر را همه بر باد و کلاه افتاده	از نصر فدا کی شمع او در برقم	خوبش از نواده از کف برده است
رو کار مرمره و خیمه سبزه افتاده	کل خیمه روز غم از مهر و ماه افتاده	بهر روز وصل خودی منع میگرد	بعد ازین ای دیده را هم گویند
مجموع سر زده خیمه سبزه	در جهت بایست بویست بکاه افتاده	نیمه ازین روید از خود افتاده	در دور وین آینه خویش برده است
از خندان نودل است بکاه	دو ماه درین سنگین بکاه افتاده	چون که تخلف جان از غم برده	نار و خیمه جان لذت کوه نموده
نیت عامه با دگر درین خیمه	خیمه او در بر دین دل بکاه افتاده	خاندن کاظم خویش در دور وین	دیده از خاک شمس سروده
دور از دینال نفس جان بکاه	دل غمت ببال آن حال بکاه افتاده	سر بسباز باید ازینان زمین	منه خونا خورده در آستان
زین صبا کاه از اطراف چرخان	وزیر عفو بر دینان کن افتاده	در شرف خدش خداوند کعبه بود	انکه زهر خیمه او کاسی کرده است
کار دل در میان خیمه سبزه افتاده	طرحه کاغذ قلعه در عین راه افتاده	از عدم بداند هم و مانع از خود	همچو نام کفش از بیج بر آورده
خیمه افشرد و بعد از کار	تا گلشن حال از آب افتاده است	زین صبا کاه از اطراف چرخان	خوب است آن سبزه در کاه
نیت بر و انچه بکاشی بر چاه	عین خوابیده است در کاه	منه با صفای نوبت کوب است	آینه را هوای کور ادب کرده است
لوتای دیده آقا قمر از افاد	حاکم ری در نظر از عیار افتاده	آن کل ز داغ خود افکار کرده	هر که سر نه خندان کاه کرده است
کاه باده است از دینان سوزان	منع او از برده کردن چرخ افتاده	دشمن ز کار و کاهن از دین	نماندنی دست هر که کاه کرده است
همچو کل آلوده ازین شمشیر	لانه خونا خورده از غم افتاده		

بازماند
بازماند
بازماند

حسن در چو قیام و خواب	آنچه با خود آورده اند	منه و نه در روز و شب	آنچه در دل بگذرانند
مانده از جاده و درختان	نشدی در آن قطع علی		
آید بگرز آن روی کل	برین یک کل از هر یک	نقش نور جهان برین سان	مانده روی برین کل
میکند و نه هر دم	باد ما نخسته نشن	در غم غامی و خند بایست	فکر غم غم در آن
طرح غنچه و نه جبار	نمیه بخون رنگ	دیده و نه آن خمین	بکشد مردم غم
این چنین است کوبه و دایره	آید یک صد جن	نقش های هر آن مو	مرک مرغ و نه برین
سپیل افتاده از پا	خورد و نه خورده	بسته و نه هر چه	آن تو خط و نه
بر سر من نقطه و نه	جرج از دیوان عالم	گرفت با آن خاکی	دیده و نه برین
عالمی کردید سر در آن	کردن چشم خود	زلف از آن باده	بود و نه هر چه
سایه و نه یک بند	زلف و نه یک بند	شبه و اول گشته	سپیل اول بر سر
شوق در لعل و نه	میرخ او و نه	دین منی با نه	سر و نه هر چه
جوش فتنه و نه	عینش و نه	جلوه هر طایفه	نقش و نه هر چه
بل و نه و نه	غن کوی و نه	رشته و نه	بکشد و نه هر چه
دخ و نه و نه	لایه و نه	نقش و نه	خواب و نه هر چه
آنک و نه و نه	بر و نه و نه	کانه و نه و نه	کانه و نه و نه
آنک و نه و نه	صحت و نه و نه	جای و نه و نه	جای و نه و نه

افزوده

بمن زنج تغافل از جبار کردست جو داغ بهشت روزی که در کوه
 کشنده آتش غارت دل صافه خوش گذر از آینه ام رفته و غارت شده
 جهان عکس رخ آن کجاست مثال واحد و آینه خانه بر شده
 ناپدید شده او آن همه کوه و کوه روزی آینه خسته در جو هر شده
 ناپدید نشود و منع از این عکس بهشت هر که ز داغ تو منور شده
 ثبات روی خفاک نظر او شده بهشت آینه کجاست که هر شده
 داغ محرومی در باغین حباب جایی هست بر آن خطره که کوه شده

دل بیک سحر روزی که کاشیده مغز آن ناله بیک برین شده
 سحر حاشیه رخ بود و کاشیده زخم که خورد آن آینه که خدای شده
 مع جوی خفته به سحر از خسته شود متحرک زبوی تو برین شده
 کل رو به که سر خنده زدی بوی خنده از خطای جو داغ بهشت و امان شده
 حباب سخن آن یک کفیف مینواند نیست که از زوایای شده

خدایک وی بوی بهشت کاشیده و داغ سحر به کوه بیک کاشیده

دلم از ترس بجان تو این شده شمع از ناله دل روزی که خوش شده
 نمره از نور خورشید نور کاشیده این جو داغ از نفس که هر که رو شده
 به از داغ دل خورشید بوی بهشت و این دشمنی و ادبی نمی شده
 خود ناله کنی نامی کنی که در خورشید مانده آن شمع که رو شده

روزه از کوهستان غنیمت شده
 با خشت بر هم طریقه خود کشیده
 شهر از زلزله فافا که عجبی
 از دل خم می کاشیده کجاست شده
 مایه و دلمه کاشیده از آرام
 سرو جوی بهر خوابیده کجاست شده

فافه نوری زنده شده و امان شده
 نسبت از طلال دل کوه از داغ

بر مار با طعنه اخبار مانده
 از این بنویزنده ام که بیک خورام نو
 از این زخم خورنده از بار بهر هم
 پای طعنه از نور کار مانده
 بر دل برین غبار که در کاشیده
 مانند ناله کجاست افاد که کلمه
 ناپدید دور از داغ دلمه کار مانده
 بهر نور شمع خورشید شده
 جوهر خیم آینه فافا که کشیده
 جز از خمیست بیک کرد و ناله

جاده از جلوه رنگین کوه کاشیده
 می نشسته خای شرمی شده
 همه جا بر سر هم خانه او و کاشیده
 آفتاب عجب بر سر هم آمده
 لب بکون نوار بیک جام آمده
 خدایک که دیگر خورام آمده

نازنین شمع کاشیده که بیک آمده
 از این ناله ناله ناله

این کار بیک از زخم بیک مانده
 آب من عمر زرقار مانده
 بر جبهه این شمع منی بیک مانده
 انتم ز بس دوباره زرقار مانده
 بکار ناله دانه و دور مانده
 آن مسوده نارس منی که بیک مانده
 مانند داغ آینه بیک مانده
 افاده زوایای بیک مانده
 نماند از این کل خدای مانده
 آبرو از کوشه که بیک مانده

این شمع کاشیده
 از این ناله ناله

در این کتاب
چهارصد و پنجاه
و نه بیت است

فان منی نه کنش و نه دار و نه دم در ده	در سر یاب و غنیمت نه سر نه	حسن زاده نفس ز فرما و نه	بجول نه چای نه بگو سر در ده
هر غبار کرد و چایک بود بر ده	هر سر غار نه جان نه بر ده	کل هم ملایع و دعوی نه نه	وضع جهان به بین بجای نه
لا در خون که امر و نه نه	در سر کام نه نه نه		
تا بهر دم نه نه نه	سینه نه نه نه	از دایم کوب و نه نه	غنچه در کشتی نه نه
سایه ز کس که نه نه	خاک نه نه نه	مید و یک جانب نه نه	هر که نه نه نه
که در ما نه نه نه	با وجود نه نه نه	با نه نه نه	بجای نه نه نه
بر سر نه نه نه	این که نه نه نه	نوی نه نه نه	موج نه نه نه
تا بهر نه نه نه	در نه نه نه	جمع نه نه نه	کل نه نه نه
بگو نه نه نه	خون نه نه نه	من نه نه نه	نه نه نه
رو نه نه نه	هر نه نه نه	اخراج نه نه نه	نه نه نه
هر نه نه نه	افسانه نه نه نه	نخ نه نه نه	هک نه نه نه
خو نه نه نه	نه نه نه نه		
خوب نه نه نه	آینه نه نه نه	دیده نه نه نه	یک نه نه نه
آفاق نه نه نه	این نه نه نه	چشم نه نه نه	حسن نه نه نه
بر نه نه نه	بر نه نه نه	از نه نه نه	آن نه نه نه
جان نه نه نه	نه نه نه نه	ماید نه نه نه	ای نه نه نه
بار نه نه نه	آینه نه نه نه	چشم نه نه نه	نه نه نه نه
ماند نه نه نه	نه نه نه نه	از نه نه نه	دو نه نه نه
نه نه نه نه	دایم نه نه نه	رو نه نه نه	نه نه نه نه

هر گاه در باغ جویز بنگهدار بودم	عجب لب لباب گفتن در بهار بودم	نفس خاتم که ز رخ بر من کرده	و ای بیکس که در دوش در دوش
دل نکات خن اندیشه	این کوته بین و تنبیه	چو شمس می آید و خاک را زین	مطربان خم می آید و زین
نبت ساد و یاسکد و غفار	انقدر است که تصور نکند	کردن کرد و تنم کرد و جان	عالم انبیت حسن نو بک
نفس گاه دلال عاف و نطق	سک کم از شربستان جویز	نار دهن نایب و زین شرب	عقد دهنه که زین از دهن
		نبت غبار جاد و بود و بود	آنکه هم بهار است و هم شربت
سایه نبت برای هوا برو	بکد ترکان بن که در حد	عقل را بایست در یک	در بهاران خوابها زرق
یا بهر نبت فیض انبیا	نبت ریش خیمه بکد	نبت جاهل کار مردم	هر که با اطفال سکد و زرق
غنیبت را صفای لال	خیمه خیمه اوزی رنگ	از نبت با نمر و دهن	روی کرد و دهن ای حیدر
نار و تود و نفس جان	بر باد بای غن و نایب	ز آسمان رویدل که طیار	کاین صفای از آن کوهر
کنیم بر از غن و نایب	نبت کاین نمده فکر	حرف غن از کاین بر	نقد خواندیم نعمت
روی نبت زین که در	هر که است عمر این نبت	مانم و نمره جان	حافظ دهن جان لایب
دل بر و دین حین لایب	این نبت اگر دهم	کر از اگر گفت و دل	بای در کل سبل از خان
عقل نبت مانع مجل عمر	در خواب نبت فکد	سینه فان از کاین	میهان ز خانه آید
درو و در خانه و نبت	بک نبت در و نبت	خود از از نبت	آسیا در دنا نبت
این مصحح نبت کوش	تیر ز کردل عالم	سحر نبت در نبت	این ده خواهد را
حد جاک از آن در نبت	آماج جاد و نبت	بکد بکد و نبت	این کاه کرم نبت
نبت با نبت نایب	از حد نبت	جو کد کد و نبت	نور نبت نبت
نبت نبت مانع نبت	هم نبت نام و نبت	میر نبت نبت	کاسه نبت نبت
اینکه روزی نبت	نبت نبت نبت	از نبت نبت	نبت نبت نبت

این نبت نبت نبت
نبت نبت نبت نبت
نبت نبت نبت نبت
نبت نبت نبت نبت

نبت نبت

Handwritten signature: *W. H. ...*

چون دیده ای نرنگ در پیش
و بر آینه این گنج نرنگ حال
چندانکه نظر کار کند خانه
نماند به خست خانه آینه
یوسفین خدای نور دیده
و آتش مادی در بند
عکس تو بر آب که افراشته
نیای زنده که خفته بر آب
پس اخصای خصل مادی است
کنان طایفه بنی آدم است
حصو خا و مادی حضور جان
هنوز دیده آینه در آفرین
هر چسب که در آینه است
خواجه بنی آدم خانه که بر آب
بدین نرنگی آفریده است
که منت آتش آینه است
دیده روزن تک فانی

تہذیب و تمدن

سینه چاکان چه زود در جهان جایست از غفلت و بی خبری	قد هر جا که بود در فعل عجز است اگر چه بیچاره در نظر مدبر عجز است	دست خالی ز بیکر و دعار شست در نظر نقیب در معنی همان دهم تو	چون شود مغشوق و غفلت محض است با تو قربت بر من چون قربان است
نرسیده بان مگر حکایت در دل است نهان جان روشن	رشته عانی من و تو گریه است یا جایی در جایی در گریه است	میوان از غریبه های مردم باقی نه من من در گذارم از هم گریه است	ای که هر گشت از خون جگر است هر جا روشن بر باد دیدم نیست
در دای غرت که دل منفر بر کبی لوفه سر ز غمت	هم چون کرم تو نه زده بر کرم است در دایه یخین نهان نقش است	توان نمود ترا احکام است دل منور یا نه خود خلعت است	اینه منش رو تو چون صبح کاد است شوخ را روشن نیانده نادر است
یک باه و خواب و در دل جم زنگان مگر خنک گیسو	در ساق و آغوش در چشم است این نخل بر و نه در آتش است	عشق چنانچه در دل جهان است رزد و جره در شنید در خلعت است	
حسن از بی در همه حال بود آینه عکس کند و جور ایچیز	رنگت ز رخ گل در کمر است سرا بقدم نشن و با نیر است	به یقین به کجای به یقین نبرد در لکین کا منصفه و ان مغرور است	جمع شد علم و جهل و جان صورت است صید مغرور چون بت ایما بد است
بشینه خا و خوشتر است بکعبه بر کعبه علم است	که در شکست بر نشینه نشینه است که در شکست از نشینه نشینه است	دل نور شمع توان ز کمر ایاد است روز کار از سبک و خوش که نماید است	ساده لوح انگش دل بر هر بنیاد است تا نظرد اگر چشم از عالم ایجاد است
رخبر و آغ حلقه ان لطف چون است از دست خویش و انیس چه میسر	خاشاک ستاره کوشه است تو گشت لب کعبه دل در آید است	کر تو از آب ز بر آتش خشم و میوان کلد سها بر آتش غم و	
خال باه و کوشه خشم است کوشه کبر از زود و دلفریه	از مکها ناز و در ادا مکن است میشد دل میر و عای که در پنج است	جان روان خشن زویر از بن است کرم خور ز غیبت او آب خورد است	در این خانه یک خشم زدن خواهد است عوض دل به نیت قن خواهد است

در این خانه یک خشم زدن خواهد است
عوض دل به نیت قن خواهد است
مصحف رو تر از شیر از زار نار است
در این خانه یک خشم زدن خواهد است
عوض دل به نیت قن خواهد است
مصحف رو تر از شیر از زار نار است

فلان امیدی که با شنیدن عیش و من بدو رخ میروم را بعد از درخت شتری دارد و درین باره هر چه دوستتر اندازد دارد و از آن که حشمت از خوف رشت مرغان ستوان بنین زیدل نفس خندی انچه نادان رنج دارد و شش نار برده غفلت با کفن تا در شش حشمت از شش خورده است بنین شتر از در اوردن فرام فلان ابی نابی که اوردن است کام بن از بزرگان جن و یکدیگر بر عهدین با خبر نیست مبون ز مادر اکثر که عورت در سخن با خود وقت میگذرد حشمت از شنیدن کردن که گدایی	از بزرگان شناسایی پیش از دور از ارباب معصوم نیست انچه از اکس نگرین و عجز اب حیوان چنانچه شود و غایت چون حشمت میگوید که در قطره رخی خمر طبع میبرد تکی ایام بر عارف میگذرد روزن این خانه باریک چشم گفتی با یفر خواست شاید با نظر دو کت است شوخ من ام دارد و ام که توان خبر گرفت از اهل در بعضی از اول نورین وقت هر کس را دولت دیدار است شیر خفتم و خوشتر است عین از زیده بخشد به جای	چون مست رخ بر منظر این خشم که تو در خاک یک گشتی در دست با صلیب خلق کو به کلستان الفت و اگر که حال او بدان گشت مرغ خیزد و دو خون میبرد را به جلوه پای کند و در بود از نقد غربت از اسباب هرگز گشت دست بدار نیست از بیهوشی بهار و دگر برون شوخ من ام دارد و ام که توان خبر گرفت از اهل در بعضی از اول نورین وقت هر کس را دولت دیدار است شیر خفتم و خوشتر است عین از زیده بخشد به جای	بالها محقق خواند و دست موقوف آید از گشت است بنین نورش که در دریا روی کن ده کنی و گشت پسود ریش و اندر در این که در خورده گشت مسکین غم کن گشت سامان این سفر قدم است کویا که خوار است خلعت سرشته کل ارباب کویا شبان نور و قیامت کم راه رفت فاصله ز سوت دل خود در عمار که خلق تفهیم از ارباب آه با آینه دلها چهار هر که سازد کار سازگار نعت دست رضوان خاک دامان
--	---	--	--

نبت کو شمشاد که کند کان را در نی نافت توان نه رعایت اندان	بافزول چنانکه در این است سستوان بند دولت بهایم است	خود رفت خود ندانم چون بر این غافل است از خدایان این	برک میر یکجای خود بهار انکه بدارد که در و سب این
رک جهان بدم تیغ عدم بپوش استواری طبع از هر یک سر	ز هویر با در هر چه بدم بپوش گر و سر رشته جهان بدم بپوش	نبت ممکن غافل از نفس خود آورد و در جرح که بداند و بپوش	هر که صاب در نظر و در سر خود جاده ابر بپوشیم طره کرد و
هست بنا و کمر کاخی زور و نبت اهرام کمر کرده لقا	تا دو لبر و بلند تو بپوش که لقا برین دغان هر دو بپوش	نبت ممکن غافل از نفس خود آورد و در جرح که بداند و بپوش	نقش گل و نقش من بهان خدا نقش گل و نقش من بهان خدا
از دوسر پای برون نه در کمان نابینا شمعوق که ابریه رقی	کعبه و در یک نقش قدیم بپوش هر دو عالم جوین خدایم بپوش	یکدل هر از رخسار بپوش کتمان ز آب و یوسف بپوش	یک کل زمین هر از امان ابر بپوشد اینم باران
عزم بر تیره روز از آن یک کلمه سزایه باید آید دل خود نهان	یک میل کمر این همه دانه این کلمه زمین برین قهر لاله	خیز روی او که در جرح خرم خود صد جان بهای و طبع مسکینی	یک کل کل نه از امان دیگر که کسب خدایان
هر که از دانه تو در دل زار از شقی کدر خون در قفس	درد دل و نقش جهان بهار هر که چون خود نشید اوچ این	سینه کملی دو عالم در دو بپوش حیرت نظاره شش و دل اند	نیم جان بهای و طبع مسکینی انقدر سوختن هم چو دم میدا
می شود از شور و عجب تازه دانه دل بجا از هر که دانه بپوش	از کلت هر که در دل این فت فرخوش که در بایک بپوش	نبت ممکن خشم از آن کج نبت ممکن خشم از آن کج	باده عمر و خندین بپوش کوشا و نقشین ملک عدم میدا
این از من نهان نه ان خیم کردی نید از من نهان	هر که از کرد او را چو خدا دین بهای مسکونی چو خدا	دور باش از خط رجحان از خط نبت لبش تازه جان	باج خشت که خود دیوار هم میدا آب جوین ابر کوه بار بپوش
کنه اسرار جهان دیده است نبت کو شمشاد که کند کان را در	هر که از او خود اندازد نبت کو شمشاد که کند کان را در	تا دم سر در جهان نشاند از شدگان نبت کو شمشاد که کند کان را در	نبت کو شمشاد که کند کان را در نبت کو شمشاد که کند کان را در

نمان چهره کل رنگ خند بر دیت	نمان پیش من رنگ گفته است	یکشت در انحلت آغوش من برینا	دارم دوست خایه خالی نیست
بیرون جهانم همس بر دیت	بسیار دلم بر نفس یک گفته است	نشان در بر روز خال خال	در دلت ایستاده در آ
از گوشه دامن یکدش من گفت	از یک نرکت بر پیش یک گفته است		
تا دور خوش از دست یک گفته است	این کفر بر اسلام یک گفته است	سند حرا که مرغ دلم بای نیست	سر رشته پر بدن یکم نیست
آن رخ رخسار از خط یک گفته است	از آدم من لاله و یک گفته است	عکین مشو که خسته کلامت نموده	و اعطایه بر من این طو نیست
چو روی تو از یک بشی که ز غم	در دل نفس یک یک گفته است	چون لاله دای من از یک	چون لاله دای من از یک
در چشمش از بارشید جوئل	از خلق کن که هر یک گفته است	رنگ کل شش لب در نیست	شتر که پیشی از یک نیست
ای کل که جبین در غلت یک گفته است	که خمر بر پیش من یک گفته است	خوای پیروز خود را کین نموده	امرو در ولایت دل نیست
بای غری نیست که از غده طالع	چون آب که دور از یک گفته است	کد از محبت تو خلاصم یک کند	در دینت بر تو دلم نیست
از یک نرکت بر پیش یک گفته است	بر آتش از نرکت کل یک گفته است	ای شاخ کل ببال که امروز یک	بر مصلی که یکت بندار و یک نیست
فورش دقم زنده با وقت	از یک به خواب لم رنگ گفته است	روزی که در کین حس امر که دیده است	داند که رخ سینه صید نیست
نجا که این بر من نیست چه بدم	عبار از خود دلم چون یک گفته است	دلم خراب که یک نیم نیست	امروز در فکر و جان نیست
بکد ل نده در دلم نگاه یک گفته است	ورعاده آغوش من یک گفته است	رنگ یک که چهره بار و در یک	ان رنگ رو چهره رنگ نیست
معور از آید که خود غم خود	من هم از دست یک گفته است	کار سخت نماند که خوش یک	بای ای دعای هم سبی نیست
		مارا چون باز زنده جانها نیست	مانده بماند زنده مایه نیست
		ساعت شمعیت کافور و زهر نیست	مل و پرواز را خون جگر لند نیست
انوب و بر طلی ان سروقا	قد تو پیش مصر و صبح نیست		
جست جسته از خون یک گفته است	آب باقوت چو زبون یک نیست	من خود از نرم کنه نام شمعیت	یک در خضر نو گفته که نیست
رغم از خضر کین تبسم دارد	و من شکت تو حق قدم باو نیست		
هر غده که دانت از اعصاب	خیزد که که تو از یک نیست	کس از باده ای می من جعفر	ماند آفتاب تو نور نیست

عالم نقشه حال بر چشم عالم نیست	مد جان دیوانه در حلقه زلفت نیست	عکس تو ناز بر حسن نیست	آینه ماهی مقاب نیست
دامن بست که مهر شکست	از هر دلی که رفت نیست	عکس جایی جاهل کمان دار نیست	غافل غافل نید اینچه در دهن نیست
دست هزار کوکب از کار نیست	چنانکه در دل صورت ندر نیست	آنچه خود در زلفی مودان بکار نیست	آنچه میماند زیارتان آنچه دوا نیست
از نقد حسن آنچه ز است نیست	بر هر چه نماند درین جهان نیست		
بر هر چه دست نیست نیست	که از تو هر چه نماند درین جهان نیست		
ای آب خضر لب را نیست	در بحر ابد دینی دلدار نیست	سک آهین ز با جابل نیست	سک آهین ز با جابل نیست
مانع نشد ز لیدن خیر محرم نیست	رو از رخسار سر و پا نیست	دیده قابل جان نیست	دیده معشوق در رقاب نیست
غافل ز دست که آن طغر خورش نیست	اراشه کم لطف که رنهار نیست		
نور ماه پر نور خورشید او در کس نیست	هر چه می بینم درین عالم معجز نیست	چون در دلم ز عشق لب لعل قائم نیست	دشمن بکشم از کل سیراب نیست
در سو او چشم و صد بن و دمی نیست	رو به صورت که آرام در بر نیست	دست کس بدامن کردن نیست	آزاد است هر که ز قفس دلم نیست
به کس که زنده اند جلوه نیست	تو بجای دیگر در جای دیگر نیست	للفت بد زینت دل من نیست	دخست از غم جان هر که نیست
خزینات بکده نیست از کرم نیست	گر کف ایند کرم در بر نیست	سپون نیر فوار ز غمت نیست	چون هر دکن غیده عالم مقام نیست
بر کرم انقدر ایند سانه هر خوشی نیست	سعد کرم دست زین شمع نیست	هر سینه ز دایع فوار ز غمت نیست	این سکه در فکرم دوا نماند نیست
ز ان آتش که ز لب دراز نیست	یا قوت ابد لربان کشت نیست	گر یستانه من از خا خرم نیست	آه من از سر و دانه در خرم نیست
از روی آتش تو سهره ایم نیست	هر چند نور دیده مار از جرم نیست	نه بهین سر کشته دانه در دین نیست	چون صف خزان دوا تهر ایم نیست
نتوان حست بچو هر چند نیست	هر کس چون دودید ز خود نیست	از سیاهی زجر مافکد ز غم نیست	گر ز آب نوزیکه در جنبه خرم نیست
		شادم از کشتن کمال نیست	خوندل از سمار کایم نیست
		من غم غم زانوار نیست	هر که نید بی غم دانه کار نیست

از کارانی

روزگار من خرابی رود کارم که در چشم تو گردوی اینجی آورده از مد کش که دخت هم بگویند	فتها در کوشش لبها چشم روز و شب کشته بیل تا چشم آب مروارید لکاش علیا چشم	هر جا دلبست در چشم سیاه از روزگار زیر قدم افتاده خاسته شد زلفا تو بایست	عالم تمام زیرین گاه نیست دشت جباری اگر است گاه نیست جاده صحرای سخن را بایست
آلودگی پنجه رنگ عیالی است تیر و عاصف دلان نیست مارا نفت شود زیاد و تقدیر بان	پوشیدن نظر ز جان و بیدار هر تار سایه که بود در کجاست تحلیت بکشد رنیه او در میان	توون نمک کجانی پروانه از یک غم فلک مست و لاه زهرت در دلم هر ذره نور است	توان کنجی که دل ویرانه از آن صبا که در میانه هر جا میروم فانیست
نهان ز نظر خنجر جوان گاه نیست کفر که کم از کبر و سبک است هست که بخت نباشد من	لب خنجر بکفیه سبب وقت نیست کفر بی اخرف زیاد از دین حرفی که در آن حرف بکشد من	و جود است هر سر که در دوی خون میکند عرف زرق و برق رویت در جرم تو هر چه هست	سوء است سجده که نه بر خاک از یک آفت بخیل از تقا همچو که هر که گشت ز خود انبای
کیفت سرباب شکر گشت نیست در دیده ما حاشیه گلشن راز سودی جو تو این سر چمن ناپاک	نقا که مرز خویش را بود من خطر که مگر دلب بکنین نخ بر این کل تر ز قاشین	دارم ز ملک دیده نم دیده من در دل انبوی قیامت ز قد غار در بحر مکنار مجتبت جاب	کفتی تو میخو که سر لور پای هر بلا سر سبک کم از لور پای مکانه هر که هست خفا نیاید
باجن جبهه که امرو را را انگام که مرید و بفار زیاد تا بر خدای در خط خود نوشته	هر که آینه بدست تو در دمن امروز دست معجزه در این خوشید ز زینت خط غریب	نوق را شهنش بر سبک نیست دامن دشت فیاض از لک چون برین نگارم قدم چون	راه تو یک فاف و دور واری سنگ اگر است در این راه نور شل تمنای ممدار
		مهر که بر کا قدرت غل غل تد احسان اله قیامت بخور	

تیمه	کفم این غیر شود در عرق شدی	جانم او ازین سخن آردویی	موج بی خشن در باره خوانده بود	هر که در اول طلب است خوابی
غزل	فقط امید دل به لاکه بی	رشته طول دل جاده این	در آفرینش تو گشته برین حال	وایم این سلسله شفته بینای
میرا	سرور تو خنده جلوه رخسار	کل بر افروخته تخت زیباری	در آفرینش تو گشته برین حال	بخت کم شد کیه همه سوار بی
میرا	نیت جایی که مدالی بفرار	این جبهه فیض است که با جگر بی	در آفرینش تو گشته برین حال	خشم من دامن خشم که تاشاید
میرا	قرب جگر کشت فزون با مدالی	بودن از دیده نهان کار بی	در آفرینش تو گشته برین حال	خود افتاده زین نفس شیدا
میرا	کرو با که در آتش کشت	یک سر ایمنه سر گشته شیدا	در آفرینش تو گشته برین حال	این کل خیر آشنای
میرا	خشم جگر این خطه کشت	دل بردان بخت لاله جگر بی	در آفرینش تو گشته برین حال	هر جا کشتیت سخن زیباری
میرا	هر که از خوشی نرسد ز غم	بسته سان زدنش خطه کمر بی	در آفرینش تو گشته برین حال	شکل غربا در جان این
میرا	همه روشن نظران جوان	دیده اینه بختیم نهان بی	در آفرینش تو گشته برین حال	آسمان کوایه با عالم
میرا	می توان دید اگر دیده بخت	خشم دل باز جوشد نیک بی	در آفرینش تو گشته برین حال	استان کوایه با عالم
میرا	صفت بجز از محبت شمر افتاده	نه فلک یک کل نیندود بی	در آفرینش تو گشته برین حال	حالت ناگوشش فخر استاره
میرا	صحن گردیت که دیده بخت	یک خورشید بسیم بخت بی	در آفرینش تو گشته برین حال	حالت ناگوشش فخر استاره
میرا	صاحب هر که دارد نظر زلاله رخسار	ملقه دام تو از خشم نهان بی	در آفرینش تو گشته برین حال	حالت ناگوشش فخر استاره
میرا	کشت برده بجز از شکر نظر بار	خشم بوسیده بخت بی	در آفرینش تو گشته برین حال	حالت ناگوشش فخر استاره
میرا	اینکه هر طایفه قدحی	نیت جی جانس جلوه بخت بی	در آفرینش تو گشته برین حال	حالت ناگوشش فخر استاره
میرا	کرم در جگر ناز بخت	نور هر بخش از این آرا بی	در آفرینش تو گشته برین حال	حالت ناگوشش فخر استاره
میرا	زلف جگر کشته از شکر نظر بار	خشم جان همه در بخت بی	در آفرینش تو گشته برین حال	حالت ناگوشش فخر استاره
میرا	از لطافت نون یا کبابی	جای رحمت بر کشت بی	در آفرینش تو گشته برین حال	حالت ناگوشش فخر استاره

مظفر ازین آفریده

ب خواب من از زنده و زانی است	ف وجود ناقص من چشم زخم آگاه است	ن کوب تو بود و یک قسم غم زیاد است	ا این است که سیلاب غم مایه اوست
ن سردی بل بوالهوس سبک بود	ک مردود در روشن آمدن است		
ب بان رسیده که را هم نشوین	و مخواب بکار سخت آمد	ک بگذر از خود که ز خود هرگز رها	ک بعد قید گرفتار بود از او است
غلام هست آنم که زیر جگر بود	ز هر چه رنگ تعلی از او است	ن یکه تا چند کمر بر نفسی هر چه	ج چشم کن که شکره بر او است
درین چمن یکسر بر سر زاری	ک که بهر سرور بار عشق از او است	م مشین خیره نظر بر رخ جان	ت تشریف صورت شیرین زدن
بطون فاخته دارد و علاقه خال	ف فاخته است که سرور و تعلی از او است	ج هر چه یک سفر هند کم زوین	ص صف برشته مرغان تو لایم را
ملاکت کن و فارغ شو از مملکت	ک که غل محوم است شیشه از او است	ن شا میرت که با صبح هم خوش فایه	
ز آیین کن هیچ مگر ز شمار	ک که ش زاره از بهر باغش		
توان کرد و نش آهسته فلک درون	ن نهم روز زمین خواهد داشت		
کمان اردشیر بجز است یلانی از او است	ر برو شعله از موه که در او است	ج چشم بدو که بسیار با وفا	
دو ابرو بلند است مطلع دیوان آگاه	ج چشم مصرع مصرع میرساند که	ق قد است نوع زار قیده افاق	
		خ خال آن گوشه ابرو و با وفا	
		ن نشت این کینه ریجا	
لوت مغان صد او است	ب باسترن یک روز فرهاد است	ت تاب لعل توایل شرب افاق	ا آتش در جگر از رنگ کاف
جو اندر غنچه خواندم در کاشی	ک که لغو یکبار کن است	ش شعله از یک عرق کرده	ه هست یک کل سر خور افاق
چین کرشمه و اوقات	ب باین زندگانی نام زیاد است	ن نشد چشم تو که غمت سر	ه هر کی میکده خراب افاق
رفته از خود داشت افاق	ی یارب کینه را چه رود و افاق		
آفتاب در جگر زنگ اموز	س سفر آینه است باز کرد و افاق	ح حیف دستم که ز کار افاق	

نیم کل	نصف اول گفت از دل است	باز خشنی گفت زنده است	باز خشنی گفت زنده است	باز خشنی گفت زنده است
نیم کل	تو محض تو که کس نیست با او	بغیر زلف که او هم بود زده است	چگونه که بود با سحر	که خانه بودش در مقابل افکار است
نیم کل	آنم در جگر از دیدن چو زبید فدا	یار این شبهه چون دایع افکار	من از فریب رت غم نشدم	هر که را که زنده از دل افکار است
نیم کل	این سید ستر از انداز مراد فدا	چشم سکون که بر جسم افکار	جو صبح چو چشم هر سحر	کره بجهت که از دل افکار
نیم کل	بر خیز دل ز زنده نشد افکار	حیف که نیرنگ افکار	از رخ خنده است	این چو بنور است که در عالم جان
نیم کل	تو فراق کل رویت چو کل	کل ز بولاد ز رنگ افکار	ز به باشد ز به بر این کار	چو قلم هر که بدینال زبان افکار
نیم کل	بمال بر روی تو مینداری	کعبه در شهر فرنگ افکار	نیت در جاذبه نو افکار	نیز مار که بسیار کرد افکار
نیم کل	نمی کشد زنده با در لغو فدا	باید آتش بفرنگ افکار	نیت ممکن که بکشد بر باده	عرق از کعبه بر بیت بران
نیم کل	و بی از سر کم غنی چو خود است	رفق در خرمن کل افکار	حق ابرو تو در حلقه کوچه	خواب آیم بهارم بخیران افکار
نیم کل	ز بس گشتن من تیغ ایل	هزار مرتبه در باره افکار	چو بچ کز نری عیب غما	صورت چوین من چو جان افکار
نیم کل	چو کرد و با کرد و سرش کردم	که با فدا کی من مقابل افکار	یک کس که گفتش کوا افکار	بجایه که گفتن باز بر افکار
نیم کل	همانکه در طبعش ز غم و غری	تمام روز بخت از دل افکار	چو هر جا که بود سر زده افکار	چکم خانه من بر سر راه افکار
نیم کل	هزار مرتبه از کعبه است ایل	دلت خوش است که بار افکار	از دم کوم بر پهن در غن	سر خوشید به نفع افکار
نیم کل	زبان خوش بر روی افکار	ز شمع کشته ام ز شمع افکار	رفت سرو با شمع افکار	کسر و بدت از فدا افکار
نیم کل	فدا کیت رساند به جان	جو جاده که میان منزل افکار	که در میان افکار افکار	شش تو برین نهد زنده افکار
نیم کل	بغیر جان که فدا تو با بر			

بانی زنده

حلقه زنده بسج کند ربا ریش	بکه در زلف و لایق تو دل بست	بزرگ چاک غمزد ایدم در دوش	اگر زیاده است حسرت بیدار
خمشند بر تو از این حسرت که در دل	خوب تر از هر جدا شدن بود	خشن نه و نه سنجیده کو	کوشا به سخنان دلت کو
و با جگر جانت خوش دار	موی که بر سر تو زین آمده است	دل در سحر کز هر چه تر	همان دل است فارغ خویش
ز خود خاییدن هر عباد	اگر ماندست از حرارت	فرار و جدو بر میان او نیست	دل شکنه عانی بیدار
بار ویش نیاز نیست کس	عادت زلفه و حرارت	ز دوست غصه اندیده ام	که دوست بنم و یوم است
نقد جانم همه در دهن او خمشند	از چه روز زلف تو را بر سر	بر قیاس بعد دل من در دهن	هر از دشمن یک و حبست
نگهی بکل رویت آرزو مند	نهال حسن ترا با بهار	از آن دم که حرکت فکده بدن	که بکوشه چشم هنوز در دهن
از رنگ عشق خرم خرم خند	که دوست نیست کل اما	کینه و در زلف غنیمت	که هر که دشمن من شد و ماند
بیک نگاه بر و در دهن	بهین معاد عشق خند	ز غیب و بار هر آنکس	چو کاره قصص دل مردمان
ز غم که در دهن خشم خور	که چون خراب خود شل	ز خود بیرون من زار	ز خود بیرون من زار
خطا بکند از دور و سیر	که اهل محبت جو غنیمت	ازین ستره زور شک	دار بر خشم که در دهن
ز آه کار صورت نظر	شکسته است دل اما	خطی که با قوت نظر	که دست که از آه خنده
ز از بس دل خندان	که بنده تو و این خاتمه	از بستر خوره خیال	بدانند عکس کینه
سیم را از زین شمشیر	بگو کی تو بسیار آرزو	بچه طفلان غم سوار	شیر امیر چشمت کند
زبان موافق دل کن	که شایخ میوه کنور	دعا کنیم که در بقیع	اگر سعادت ما در پر
زنا کست بفرزند هر خور	که در و در و در و در		

و بعد بعض مسجد کاف کشت	قیاس قدر کوع است و بخود است	صبر بیک واد و حیران بفرار خود است	گرفته اند بر کف در نظر خود است
منه اول بر آرزو جب که کند	در دل نظر چه بود است	صبر هر که ادریم در عالم از قضا خود است	کار حق بر طاق نسیان نماند که خود است
و بعد بنجاک بجز ویرانه آن نهاد	بیا سبیل ابا جلال خود است	صبر وصل جانان جز ویرانه نماند	خشت دایم در حصا جابر و خود است
شمار ملک که هم کرم او نه در کار است	و اگر نه که نیست که لودا شمر نیاید	صبر حلقه هر که را انداخت	خشت واصل متصل در زیر تن ارجح خود است
		صبر میرسد از جن آنکه از نقشه کل	میتوان هست که عارف نماند خود است

وہی ہے جس نے

بخت یحیی نه از دل شکست مینوایه نمود از محل صفا سبح تو آب که در آلوده خوش آب که در لب که من جانما	باده ام من غنچه را به زینت آب از اسنادی رو سکر که این کل باز که لایق از شکست نیشته مارا که در لایق شکست	کرد است بر تو را که را در شکست مقصود مکر خود از حرم و در دایه حق لفظ بروی سخن از شکست	خطری با بر کس عرض کند است کلی با و در شکست کل شکست بسیار در حال سخن فم دود است
برند از دهر از ایند او هر که	صایب بس خی از ضرر و محال است	کمر دارد و پیشتر است خاک است	که خول نایق من تا شمر خواهد
خون که از آن عارض ملک و صید است	دیگر که از آنش کل دود و صید است	خط سبز که بگردن او که است	دفر دعوای خورشید هم صید است
که در بستر سر و چون سخن یار	اف نه از لاف به بیان رسید است	برک ریزان تو خوشتر تو که کل است	در بهار آنکه ترا دیده کل است
چشم دیدست بهین چون تو	زین دست سخن کوشش رسید است	ماه از شرم حال تو صفا رسید است	این نه صفا است که بر که تو رسید است
روشن بوان دولت تو	از دور کسی در لبه دید است	که زانینه حذر دارد از آن تو رسید است	بزه از جوهر خود در قیاب رسید است
چون ریشه طلیح که تو در عالم	چند آنکه دود آب بجای رسید است	بدن تو نهایت باین رخا رسید است	سر و از نیست قدو چمن لایه است
زبان حرم کل کفایت است	ران سبب دوق حاصل دست رسید است	سیر باینده هم لایق رخا رسید است	نابا بر تو خا بهر خود رسید است
که لطف ز چشمش از بوی خوش	این طراز که چشم تو در جوار رسید است	میشود اصل در بای حق رسید است	هر که صایب نظر از سر خود رسید است
مزیت جز از دل و دل از تو	باشیده بر زان من از دست رسید است	تیره خبر نهال امید است	کل شب را اسنوفه خورشید است
مار از لب وصل به حاصل رسید است	تا باز که زنده قیام رسید است	عذر دست نیک خلق کیم	نرم ساید به است
چرخ نور و نایم رسید است	کس حرف نسیجه از من نشد است	هر روز ز ما رمضان صید است	هر روز ازین ماه مبارک صید است
خافل شود از منی بر لبه داین	نابسته بکود عالم دود است	در شام غم خویش مرا صید است	کز نقش کین تیره بود نام صید است
که زنده تنق از کرم زار	چون شمع را توخته هر کس رسید است	هر سودا سر دلم که تو دود من صید است	هر کان غزالن بر سر صید است
که زنده غم و تو به در آرام	از شرم و تو تک از رخ هر کل رسید است		

هر کس تو شد مطلع بر زواریش	کاین جاده بفسس می رسد	اگر ز اهل دی بشن در نمودیم	که نقطه از حرکت حدیث دید
من نیست بشیاری چشم تو ندانم	در سوس و سوس در کشت و است	بهر حد است بدور فکر که خوابه	بدور خوش یادگار که دید است
بارقه با و نام نوشته در ششم	یعنی که نه چنان تو را بدیده		
ز فقر و چشم ز نایب است	بچون قسم ز نایب است		
حرف و صورت تو از زبان	این راز بلیق نیست از فلان		
بمقام ما خوشیست فاعده است	خام سب زبان است که تو بیا		
در نوید بر لب امید است	باین شب سید سفید است		
هر کی هست امید ز نایب است	تا امید همه در زیر امید است		
چشم من عجب که بنشیند	خبر کو تو چو چشم نه می بیند	تو نمی توانی که تو اندر چشم خلق	ترا که کند بد است ارج است
بن هر آنچه که پیش من بود	همان ز خون دلم دست در میاید		
سکنت تو ز ابد ز فوق آید	چرا باید که از در زلف او آید		
چشم خویش را بر سر نامرین	که چشم حسته دلت تو چشمها		
کدام ز هر چوین ز نقاب کرد	که دانش از عرق غم کرد		
ز قرب دید به من از وفای دلم	محیط برده چشم جاب کرد		
اگر ز دل بکنم است بگری	که رفته ام که چه کرد		
ز سیر خانه آینه چوین بر دم آید	کمان زند که در آفتاب دید		
از کل جو کسور و سفید است	دلم از لعل تو جو حرف نشد		
زانکه مغیر کس از لعل جدا	نام من هر که رویش بدانی		
بلکه گوش تو هم از زلفها	از نو کس غمزه عهد و نشد		
از بزم نام تو که دعا شنید	غیرتم بن که بر آرزو جاد		
کس از خجسته تصویر شد	دل خاموش من حرف نشد		

در زلف

ند وخت کفای رخسار کرم	کوشش این طایفه او را که آید	نمک را حشر میباشند	هم عالم بقدر غور است
عزیز نیست ایام در انوشیروان	نور را بچشم از نا جفا شنید	انچه بخت همین در جواب است	انچه خشم همین بد است
در آثار خورشید بهار است	چون از جوشن گل کفایت	دام کردن بجایک بود	بکرم آهونه در کار است
مدارم کار با امید داری	نومیدی دلم امیدوار است	انچه خشم همین بهار است	انچه خشم همین بهار است
نفاق را زدن رو میبرد	که شش خیز یک بهار است	کوهر شبنم دیوار است	کوهر شبنم دیوار است
شراب تا رودی بخت است	بقدر غر این سرخونکود است	خشم به دور از آن چمن که	منه شوخ خار دیوار است
ز خشم بار قانع شود بدین	که بر شش بر دل بهار است	بسخنانشین صاب	سوختر عالم این چه کفایت
از آن خشم قور بخور میام	که هم بهار و هم بهار است	دیدم ناریک به رخ یار است	روز بروزه ران بهار است
بلازم غصه اول سبای	بلک از خشم دایم و اندر است	مژده در جهان نمیشم	دهر کوهر دمان بهار است
بزرگ کن زبان خشم کو تاه	که عاجز از نمدندان مادر است	خود بخود خشم نو در کفایت	بخود لازم بهار است
رخ مقصود بر برده است	اگر آینه دل نبخار است	ببر لونه تیره روزان	چون خشم سفید کشته بهار است
چند سال و فصل بهار است	یعنی از فصلها نمیدان مادر است	نقش که ز حین رجس جبهه یار	بسم که دیباچه دیوان بهار است
بسم مغر کنین فاده	که امشب خاندان یار است	کودیت که از ماه بر آورده	همانکه آب رخ شمع بهار است
این چه خط است ایچ بهار است	این چه آینه این رنگار است	نرم تن مارکت سبب	در فراتر اجامه کل خارا
این چه حال این کجاست	این چه مار این چه جبهه یار است	آینه کسی عکس در آینه بد است	چون که دلم حشر آینه دار است
در وطن جوهر سخن خوار است	در غنای نام رود دیوار است	دشمن نفیاب چمن بکند	هر غنچه کل جلوه که مادر بهار است
در خمر کند سخن شهرت	کل بایان بطرف دار است	چون قافله نمیکند در حصار	چون قافله نمیکند در حصار
خانه هوشش آید	این چه بنیاد که بهار است		

نور را بچشم از نا جفا شنید

نومیدی دلم امیدوار است

کوهر شبنم دیوار است

سوختر عالم این چه کفایت

روز بروزه ران بهار است

دهر کوهر دمان بهار است

بخود لازم بهار است

چون خشم سفید کشته بهار است

بسم که دیباچه دیوان بهار است

همانکه آب رخ شمع بهار است

در فراتر اجامه کل خارا

چون که دلم حشر آینه دار است

هر غنچه کل جلوه که مادر بهار است

چون قافله نمیکند در حصار

چون قافله نمیکند در حصار

تیر چو بنگ حرسش بوقافان	در راه طلب دل خود کجاست	سپهر نیست باز فرخنده شرب	هر که در جان و دل از رخ بیا
صبر چندی که فروغ از دل بدارد	شعیت نشایسته بالین فرار	در عالم هر بر خوطی بیا	سوزن از کار قد نشسته چو غبار
چنانچه این سبزه خط کشید	بهر حسن که از بهار است	نیت آرام دران دل کجاست	خواب نماند در آنجا که کس نیست
نظم نهم وصف نم کس تو گوئی توان	این قصه تو گوئی که افکار است	بر تو دستی مانده دل بدارد	بکار آمدن از جگرش بسیار
چنانچه بکشد ز من دست و پا	خوشش که چنانچه کشش توان	نزد تان که هر فعل درش دارد	دند و دینه غول نفس بسیار
تکسیر سر منی صف از حسن بود	خوشید که در نیت است و بهار	از بدن فیض محبت بجان رسد	حق تبار در درون بجز بسیار
اسیر ز غفلت نیست آن زار	بهر هنر از اندام تو بزرگوار	هر قدم خار و هر فرغانه	گفت دامن حواری کس بسیار
فاز بهر شکفته ز صدف کجاست	از غفلت تو در کفن آن بهار	بکشد بیکم از کوه و درت	شعد لایم حایه عربان ز تار
در پنج رحمت بود آنکه غفلت کار	خار و در پس شعل کل با غار	بهر کس که در کوه و درت	بر دم مهر تو چون این بهار
دل بر در دست تو تواند	کاسه کردی خالص ز صفا	بهر کس که در کوه و درت	در جنت الهی از غار
نه انت که در بری نمایان	جو هر آنکه بر دین خود کار	بهر کس که در کوه و درت	بهر کس که در کوه و درت
نکست بار عالم هر بر خوطی	سوزن از کار قد نشسته چو غبار	بهر کس که در کوه و درت	بهر کس که در کوه و درت
سکنت است که در دست تن جای	که تو عوار شمر دست طاعت	بهر کس که در کوه و درت	بهر کس که در کوه و درت
نیز آنکه دل جو بر آتش آید	تن جای است که این اندک	بهر کس که در کوه و درت	بهر کس که در کوه و درت
خاک ری هم که در کف غم	که بر عونه افکار کار	بهر کس که در کوه و درت	بهر کس که در کوه و درت
حسن محبت و دور که در دست	بکشد ز هر که در کس	بهر کس که در کوه و درت	بهر کس که در کوه و درت
مهر که خوش گذرد ز کفر	در ناخوش گذرد ز کفر	بهر کس که در کوه و درت	بهر کس که در کوه و درت
کشت تو ز تر ز خواب کمان	بشیر کار کند تیغ چون کمان	بهر کس که در کوه و درت	بهر کس که در کوه و درت
خط خیال بود دایره بر مرکز	خط خیال با حلقه خنجر	بهر کس که در کوه و درت	بهر کس که در کوه و درت

موجودی کرده و آلوده معاصر	بد کردن خلاق زبان اختیار	حاجت بدو را بشناید بکل	بشاید که زنده در میان پیر نیست
خدا بجز و بجزش هیچی یار است	کناه کار اگر غم کند کشته کار است	روشنی که در دلش نشود آلود	صاحب بعد از گشتن را بکشد
قوم در آنه جراح حسن نشانی	رمزه است که هر کسی گرفتار است	حضور خطا کرد در نماز نیست	امید ما بنماز کرده بجز است
بخش رو آفتاب در پیشانی	کریم حسن بدو یک از خدا است	شود روزگوشه بخت و غش	سک نشسته ز ساند ز دروازه است
پیش از او چنین آفرین است	جمع ریزد که بر کشته کار است	بهار جز شبها سفیده سحر است	خون که کشته ازین نوها هر کار است
میج را کند از درون خانه خویش	که اتفاق بخت نیست بهار است	هر روز در دندانه منحنی است	و که نیست ضدل بمنزله است
ز درد خویش ندانم بر همین عالم	که هر چه جز دل خود بخورم بکار است	مهر سیده رخم جلوه میکند دارم	نهفتا بدر جبهه ظاهر است
هر آنی تر میکند دل دویم	که بدنام و این کار سخت بکار است	سید بخت و آن نه که بدو زنده دوری	که روزگار حوازه بخت در نظر است
اگر بکلمه بایستاق آب آمد	ز ما مرغ که این گونه زیوار است	تر از دایع عزیزان زنده نیست	و که نه لاله این باغ بکمر است
قدم بیکد و ما با خطا کار	که شیشه بار بکشد کشته است	ز دل شکسته خویش منوفا	که شیشه خون شکسته در کان است
بگو زانکه این عمل خجاست	جو کار را که زلفه بکار است	اسیر چه بخت از او جوید مهر	رخا کم خور سعد و فرار است
منجان جوید بدید که کشتن	فغان که بر سر این ماه قیامت	رنگ خجی دلم بر زمار بکار است	جو جام باده مرا هر چه است
از خجی بگو که جوین بکار است	شتم حق نرم بکشتن بکار است	مکن و حظه که عمر غریزه کار است	بجز که رفته کرفتن جوام است
باقی تو چون سبزه نو خیز نماید	هر سرو صوبه که در آغوش بکار است	هر که در زلف است ز شمشیر است	اینجا بگو که از خجی آتش است
نارم تر حسن تو شد سامعه	آواز کل خوار بامش بکار است	رشته خوف بعلن کافور است	خط زلف باو غبار است
دل بسته طبع شود آبر و عز	که این کوهر بکانه عالم بکار است	کسی که گدازم میسر شود صغیر	عالم حیرت مار است و روزگار است